

Mateřská škola Dlažov, okr. Klatovy, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program „Letem světem“

Platný pro tyto školní roky

2022/2023

Tento dokument vypracovala dne 30.9.2022

Petra Šlajchová

Blanka Kotalová

Charakteristika mateřské školy

Název a adresa: Mateřská škola Dlažov, příspěvková organizace, okr. Klatovy se sídlem Dlažov 60, 340 21 Janovice nad Úhlavou.

Zřizovatel a základní popis MŠ: Zřizovatelem naší mateřské školy je Obec Dlažov. Zřizovací listina nabyla účinnosti 1.1.2003.

Budova mateřské školy je ve vlastnictví Obecního úřadu Dlažov a nachází se na konci obce Dlažov směrem na Miletice. Budova je stará více než 160 let a historicky zde byla vždy škola, později útulek pro děti pracujících žen, následovalo zřízení MŠ, která je zde již více než 35 let. V přízemí domu jsou umístěny skladovací prostory, úklidová místnost, tělocvična a byt, který obec pronajímá třetím osobám.

Samotná MŠ je umístěna v prvním patře budovy. V prostorách MŠ se nachází tyto místnosti: třída A, třída B, kuchyňka, kancelář, chodba se šatnou, umývárna + WC. Mateřská škola nemá vlastní zahradu a hřiště. Docházíme na obecní hřiště umístěné za OÚ Dlažov. A k dalšímu pobytu venku využíváme přívětivé prostředí venkova (les, louky, polní cesty, fotbalové hřiště) v případě horšího počasí též naši novou tělocvičnu.

Složení dětí a kritéria pro přijetí do MŠ: Mateřská škola funguje od 1.9.2022 jako dvoutřídní s dětmi od 2 do 6-ti resp. 7 let (děti s odkladem školní docházky). Děti se k nám sjíždí z 5-ti okolních obcí. Zápis do MŠ provádíme vždy v první polovině května, v případě dostačující kapacity je možno děti do MŠ zapisovat i v průběhu školního roku dle potřeb rodičů. V kritériích o přijímání dětí do naší MŠ respektujeme doporučení MŠMT a ČŠI, podrobně jsou uvedené v příloze k žádosti o přijetí dítěte do MŠ. Potřebné formuláře jsou k dispozici u vedení MŠ.

V naší MŠ máme mnohaleté zkušenosti s integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedna z učitelek má vystudovanou speciální pedagogiku. Máme osobní zkušenosti s dětmi s těmito obtížemi: ADHD, socio-kulturně znevýhodněné děti, sluchová vada, poruchy pozornosti a soustředění, opožděný vývoj z nejrůznějších příčin, logopedické poruchy anovž také PAS, mentální postižení. ČŠI hodnotila kladně v roce 2015 náš přístup a úroveň vzdělávání těchto dětí, zvláště pak dobré sociální klima ve třídě a schopnost personálu přirozeně integrovat tyto děti mezi ostatní. V roce 2021 proběhla další řádná kontrola vzdělávání v naší MŠ se závěrem, že posktujeme dětem nadstandartně dobré předškolní vzdělávání a od poslední kontroly došlo tudíž ještě ke zlepšení naší práce. Toto hodnocení přijímáme s pokorou a odpovědností z toho plynoucí. Celá zpráva ČŠI je zveřejněna na webu školky.

Ve vzdělávání používáme hojně prvky Montessori pedagogiky (to se projevuje jak v metodách vedení dětí, tak ve změnách v prostředí třídy, změně v režimu dne a také v pořízení nových didaktických pomůcek). Nezříkáme se však ani tradiční pedagogiky. Montessori pedagogika je využívána především v ranních spontánních hrách d

Hlavní cíle a zaměření naší školky

Vychováváme děti pro život jako takový, s důrazem na morální hodnoty, sociální dovednosti, dále na samostatnost v práci i úsudku, probouzíme v dětech vnitřní motivaci a zodpovědnost.

Ve školním roce 2022/23 je naším nosným tématem poznávání světa v zeměpisném slova smyslu – poznávání kontinentů a moří, přiřazení fauny a flory ke světadílům, lidí a kultury, co jen jich na světě je a jejich vzájemných vztahů a z toho vyplívající nutnost ochrany životního prostředí.

Naše mateřská škola orientuje svou výchovnou a vzdělávací činnost především na člověka a na etické společenské hodnoty, dále na přirozenou samostatnost v praktických i intelektuálních dovednostech. Snažíme se samozřejmě o rozvoj ve všech důležitých oblastech vývoje dle RVP, tak aby děti při odchodu z MŠ získaly co nejširší výstupní kompetence, jak nám ukládá RVP, s důrazem na osobnostní růst našich dětí, kvalitní socializaci, prevenci negativních vlivů ve společnosti (šikana, rasismus, neúcta k hodnotám duševním i materiálním), tvořivý a aktivní přístup k životu. Našim dětem pomáháme formovat etické postoje ve vztahu k sobě samým, ve vztahu k rodině, ve vztahu k ostatním dětem a lidem, ve vztahu k obci, kraji, vlasti, k Evropě i ostatnímu světu. Se vzrůstajícími moderními technologiemi se však zdá, že dnešní děti mají potíže s komunikací a rozvoj řeči se podle odborníků zpomaluje, proto naším dalším důležitým cílem je rozvoj řečových a komunikačních dovedností vůbec.

Dále se nově soustředíme na rozvoj samostatnosti v praktických i intelektuálních činnostech, podporujeme polytechnické vzdělávání dětí a schopnost vlastního úsudku, tak aby se osobnost dítěte měla možnost plně rozvinout.

Nesmíme opomíjet ani environmentální výchovu. Pomáháme dětem pochopit vztahy, které fungují v přírodě a probouzíme v nich odpovědnost za jednání člověka k životnímu prostředí.

Metody naší pedagogické práce volíme moderní. Používáme metody zážitkové pedagogiky, dialogu, tvořivou práci, dramatizaci, dáváme dětem prostor pro vlastní realizaci sebe sama. Naše děti se aktivně zapojují do vzdělávacího a výchovného procesu (preferujeme aktivní přístup, středobodem není učitel, nýbrž děti). Nově jsme zařadili do naší práce prvky **Montessori pedagogiky**. Pedagog zde není mentorem, nýbrž průvodcem dětí na cestě objevování. Snažíme se, aby děti o nastolených tématech přemýšlely, aby dokázaly spolupracovat ve skupině, aby v případě samostatné práce dokázaly věřit vlastnímu úsudku a nestyděly se za svou práci, názory, nápady, ale na druhou stranu respektovaly názory, nápady a práci ostatních dětí, lidí. Vedeme děti k tomu, aby byly schopny si samy vybrat činnost, která je zajímá a učitel mu je pouze oporou nikoliv diktátorem či „vrtulníkem“, který stále létá kolem a do činnosti zasahuje. Vyznáváme filozofii M. Montessori, že „chyba je přítel“, proto chyby dětí neopravujeme, ale snažíme se nastolit takovou situaci, aby si dítě mohlo na správné řešení přijít samo. Naší snahou je v dětech co nejvíce podpořit vlastní vnitřní motivaci k práci a ustupovat od obecného zlovyku, ve společnosti obvyklého, vnějšího motivování dětí. Vedeme děti k vlastnímu objevování. Montessori aktivity jsou uplňovány především v ranním bloku volných her (spontánních činností).

Distanční výuka

Nově, vzhledem k pandemii onemocnění Covid-19 – poskytuje naše MŠ také **vzdálené vyučování**, a to v případě uzavření MŠ interaktivní hodiny na webu školky, v případě individuální karantény dětí s povinnou předškolní docházkou - volíme individuální program – balíčky s úkoly pro dítě, dále práce s rodinou formou e-mailu či telefonu).

Ukázkové hodiny distančního vzdělávání naší MŠ lze shlédnout na www.msdlazov.cz , v záložce „Školka na doma“.

Další cíle edukace v naší MŠ

Vytvořit otevřené, přátelské, empatické, vstřícné a komunikativní prostředí pro děti, rodiče i širší veřejnost, tak, aby naše školka mohla se ctí nastoupit cestu postupného přerodu ze školy s prvky Montessori pedagogiky na školu vedenou zcela dle metody Montessori pedagogiky, a to ve všech oblastech.

-Vytváření vhodných podmínek, aby se mohla rozvinout jedinečná osobnost dítěte (tělesně, duševně, v oblasti poznání, motivace, samostatnosti, v oblasti socializace)

-Podpořit rozvoj řečových a komunikačních dovedností dětí a tím stírat negativní vlivy naší moderní společnosti (přebujele používané IT technologie, TV vysílání, nedostatek komunikace v rodině)

-Větší důraz na rozvoj plytechnických a matematických dovedností

Motto: „Ruka je nástroj ducha“, Maria Montessori

-Podpořit vztahy dětí a rodičů, poskytovat rodičům poradenství a možnosti dovídat se informace o vývoji dětí (společné akce a zážitky, půjčování materiálů o zdravém vývoji, půjčování knih rodičům o výchově a vývoji dětí). Pomoci rodičům pochopit důležitost správného řečového vývoje u dětí.

-Dále podporovat rodinu v motivaci ke spolupráci i s logopedem, a tak docílit lepších výsledků v řeči u dětí, zároveň tímto probudit u rodičů zájem o řečový vývoj u dětí.

-Vést edukační proces tak, aby děti získaly v co nejširším rozsahu klíčové kompetence dle RVP a jejich vývoj byl celistvý, vstup do ZŠ hladký.

-Vést edukační proces tak, abychom vychovávali autentické dítě, samostatné a zodpovědné dítě, dítě dobře socializované

-Samozřejmostí je úcta personálu k dítěti, respekt k individuálním potřebám. Úcta k rodinám dětí. Cílem je vlastním vzorem naučit děti úctě a respektu k sobě i ostatním, osvojit si uznávané společenské hodnoty

-Podpora zdravého životního stylu, ochrana životního prostředí (vycházet při enviromentální výchově především z výhod našeho venkovského prostředí)

Vzdělávání dětí se zdravotním, vývojovým či sociálním znevýhodněním

V naší mateřské škole máme bohaté zkušenosti se vzděláváním dětí se zdravotním, vývojovým i sociálním znevýhodněním. V naší škole jsme integrovali již mnoho dětí s obtížemi různého původu. Těmto dětem dokážeme vytvořit individuální vzdělávací plán přímo na tělo. Při znevýhodnění stupně 2-5 spolupracujeme při IVP vždy s Pedagogicko-psychologickou poradnou Klatovy nebo příslušným speciálně-pedagogickým centrem. Dětem s potřebou podpory ve stupni 1, vypracuje individuální vzdělávací plán škola samotná, učitelé na něm vzájemně spolupracují. Rodiče jsou pak vyzváni k připomínkování a nakonec odsouhlasení. Máme novou zkušenost s integrací cizojazyčného dítěte v MŠ, která probíhá bez větších obtíží.

Dále máme též možnost využít ke vzdělávání dětí se znevýhodněním klidové prostory v kanceláři, která je vybavena hracím koutkem s různými didaktickými pomůckami a stolkem se židličkou.

Jako naši přednost vnímáme dobrou komunikaci s rodiči dětí se znevýhodněním a jejich citlivé vedení. Dokonce jsou velmi obvyklé též naše osobní návštěvy v rodinách (v případě potřeby). Dětem se znevýhodněním dokážeme pomoci nejen podle skutečně individuálního vzdělávacího plánu, ale také využíváme práce asistenta pedagoga. Personál naší školy je vždy mentálně připraven přijmout dítě k integraci.

Vzdělávání dětí nadaných

V naší škole jsme vzdělávali prozatím jen jedno výrazně nadané dítě, a to je již mnoho let. Tehdy ještě nebylo zvykem věc konzultovat s pedagogicko-psychologickou poradnou. Se situací jsme si poradili, myslím dobře. Dítě si pravidelně vybíralo „velký“ projekt, který rozebíral velmi podrobně vždy jedno téma, např. „Příběh dřeva“ nebo „Vesmírný projekt“ a tomuto projektu jsme se společně věnovali velmi individuálně a do detailu obvykle po dobu 6-ti týdnů.

Pokud by se v budoucnu do naší školy přihlásilo dítě nadané, jsme samozřejmě nakloněni jeho integraci. Budeme spolupracovat nejen s rodinou, ale i s pedagogicko-psychologickou poradnou a dítěti vypracujeme individuální vzdělávací plán a budeme podle něj postupovat. Je možné, že bychom navázali i na naši dobrou zkušenost s projektovým učením nadaného dítěte.

Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem než českým

V naší MŠ máme nově jedno dítě s jiným mateřským jazykem než českým. Začátkem školního roku mu vypracujeme IVP a dítěti poskytneme zvýšenou podporu pro osvojení českého jazyka. V případě nutnosti bychom využili služby tlumočnicka (např. pro dorozumívání s rodiči). Nasnadě je též spolupráce s PPP Klatovy, popř. Využití asistenta pedagoga. Všechna opatření musí být vždy vysoce individualizovaná.

V případě 4 a více dětí s OMJ by škola zřídila „doučovací“ vzdělávací skupinu, kde by probíhala výuka českého jazyka v souladu s RVP PV. Tato situace u nás zatím nenastala.

I v tomto případě jsme plně nakloněni integraci.

Vzdělávání dětí dvouletých

Ke vzdělávání přijímáme též děti dvouleté, a to v případě, že nám to dovolí aktuální kapacita MŠ. U dvouletých dětí dbáme na citlivou adaptaci. Vytváříme pro ně emočně stabilní, přátelské prostředí. Dbáme na jejich bezpečnost. Drobné hračky jsme nově umístili do výše položených polic. Snažíme se tyto děti podporovat v samostatnosti v sebeobsluze a hygieně.

Vycházíme vstříct jejich specifickým vzdělávacím potřebám a také jiné potřeby denního režimu, zejména rozdílnou potřebu odpočinku. K dispozici jsou jim klidové prostory v ložnici, které mohou při únavě využít. Do společných aktivit nejsou děti v žádném případě nuceny a rovněž si mohou volně zvolit, v době skupinového zaměstnání, individuální aktivity, a to opět v klidnějších prostorech ložnice. Dohled je zajištěn druhou učitelkou či asistentkou pedagoga. V případě vycházek plánujeme delší vycházky do okolí v době, kdy dvouleté děti nejsou v MŠ přítomny nebo mohou v případě potřeby ukončit vycházku dříve a vrátit se s druhou učitelkou či s asistentkou pedagoga do MŠ.

Materiální a hygienické podmínky školy

Budova mateřské školy prošla v roce 2011 částečnou rekonstrukcí. Byla zcela vyměněna střešní krytina a okapy. Škola dostala také nový kabát ve formě pěkné vnější omítky. Rovněž došlo ke změně vytápění a ohřevu teplé vody. Staré nevyhovující elektrická akumulární kamna byla nahrazena moderním plynovým topením s možností komfortně regulovat teplotu v místnostech.

V roce 2016 byla do kuchyně pořízena nová kuchyňská linka. V roce 2017 jsme zrekonstruovali podlahu a položili nové linoleum ve třídě a v kuchyni. Dále byla třída v tomtéž roce vybavena zcela novým nábytkem pro ukládání hraček, výtvarných a didaktických potřeb a 2 novými hracími koutky (kadeřnictví, kuchyňka).

V roce 2018 náš zřizovatel Obec Dlažov snížil a zateplil všechny stropy a tím se zvýšil tepelný komfort ve třídách a zároveň jsme ušetřili na energiích. Zároveň byly instalovány nové světlá.

V roce 2020 došlo k další drobnější rekonstrukci, a to přesunutí dveří ložnice blíže k WC, tím vznikl lepší prostor pro šatnu, kde již nebude docházet k zanášení špíny z chodby do třídy a ložnice (lepší hygienické podmínky). Dále jsme také museli nechat přestukovat stěny ve třídě a v kuchyni neboť se při bílení odlupovala omítka. Školka byla celá vybílena.

Vybavení třídy A: V roce 2022 byla zrekonstruována bývalá ložnice a přeměněna na standartní třídu. Došlo zde k výměně elektrické instalace, podlahy a linolea, svítidel. Dále jsme třídu vybavili novým nábytkem (stoly, židle, vestavené skříně, policové systémy. Třída je vybavena řadou pomůcek pro montessori vyučování i tradičními hracími hračkami a koutky (divadlo, kadeřnice, lékařská ordinace atd.)

Vybavení třídy B: Třída je prostorná, vybavena hracími koutky pro děti všech věkových skupin, které navštěvují naši MŠ. Máme dostatek hraček i didaktických pomůcek, nově též mnoho Montessori pomůcek, vše doplňujeme dle potřeby. Hračky jsou ve většině umístěny tak, aby na ně děti dosáhly a mohly si je půjčovat bez ptaní a rovněž je dokázaly zpět uklidit. Ze třídy jsme odstranili několik prvků tělocvičného náradí, jsou přesunuty do tělocvičny v přízemí budovy. Rádi bychom v průběhu nadcházejících let dovybavili naši MŠ dalším tělocvičným náradím.

V roce 2017 byla třída vybavena zcela novým nábytkem pro ukládání hraček, výtvarných a didaktických potřeb. V roce 2019 a 2020 byly pořízeny další nové otevřené policové skřínky na Montessori materiál.

V roce 2021 jsme do třídy pořídili kvalitní čističku vzduchu ke zlepšení hygieny ovzduší.

Vybavení kuchyňky pro výdej stravy: Kuchyňka je vybavena plynovým sporákem, novou lednicí, mikrovlnou troubou, elektrickým bojlerem, rychlovarnou konvicí a nově také kráječem na chléb. Na přelomu roku 2015 a 2016 jsme pořídili zcela novou kuchyňskou linku. Kuchyňka je vybavena nádobím pro vaření čaje, přípravu svačtin, výdej obědů. Nádobí průběžně doplňujeme podle potřeby. V roce 2021 jsme kvůli zlepšení hygieny pořídily myčku nádobí a instalovali dělicí přepážku se šoupacími dveřmi, tak vznikl průchodový koridor mezi ložnicí a třídou (zlepšila se opět hygiena, děti nemusí na WC chodit přes chodbu ze které nanosil na bačkorkách špínu do třídy, nýbrž chodí čistou cestou přes ložnici).

Vybavení šatny: Šatna je vybavena staršími botníky a věšáky pro děti v dostatečném množství a v dobrém technickém stavu. Dále je zde věšák na oděvy pro personál a nový botník pro personál. Dále jsou zde estetické didaktické prvky pro rozvoj motoriky a fantazie.

Vybavení umývárky a WC: umývárna a WC jsou v jedné místnosti. Prostor s toaletami je od prostoru s umývadly oddělen přepážkou, aby bylo dětem zajištěno určité soukromí. Toaletní mísy i umývadla odpovídají svou

velikostí potřebám dětí. Děti jsou tedy schopny svoje potřeby vyřešit samostatně. V roce 2015 byly pořízeny nové věšáky na ručníky. V roce 2022 byly do umývárny umístěny dvě nové záchodové mísy a plynový kotel přemístěn do šatny.

Vybavení tělocvičny: soustava tělocvičného náradí (žebřík, klouzačka, podstavce), žíněnky, 2 ks laviček, trampolína, míče, kuželky, prolézací tunel, kladina, žebřiny).

Úklidová místnost v přízemí: v roce 2019 byla provedena celková rekonstrukce. V roce 2022 jsme do úklidové místnosti přemístili dřevěný policový systém (býval v ložnici) a jednu komodu.

Pobyt venku: Mateřská škola nemá vlastní zahradu a hřiště. Docházíme na krásné nové, dobře vybavené obecní hřiště umístěné za OÚ Dlažov. A k dalšímu pobytu venku využíváme přívětivé prostředí venkova (les, louky, polní cesty, fotbalové hřiště). V současné době máme od obce přislíbeno zřízení zahrady pro MŠ, a to u obecní sokolovny – předpokladaný termín jaro 2021 nebyl dodržen. Nyní je zahrada již ve výstavbě a zbývá ji dokončit. Předpokladaný datum převzetí do užívání je říjen 2022.

Výzdoba prostor MŠ: Výzdobu prostor zajišťujeme především vystavením prací dětí. Protože se děti na výzdobě spolupodílí, též si těchto obrázků, předmětů, prostorových kreací, váží. Rodiče tak vidí pokroky svých ratolestí v čase.

Plán na zlepšení materiálního vybavení MŠ pro roky 2021, 2022:

- V roce 2021 jsme požádali OÚ Dlažov o realizaci rekonstrukce umývárky a nebylo nám vyhověno, pouze došlo k dílčím úpravám. Proto považujeme za vhodné po celkovou rekonstrukci umývárky požádat do konce roku 2022 znovu. A to včetně modernizace elektroinstalace, tak jak to doporučit revizní technik.

- Dohlédnout na slíbenou realizaci školní zahrady u sokolovny v Dlažově na návsi, kterou OÚ již podruhé odložil.

Personální podmínky

Petra Šlajchová, Dis. - ředitelka MŠ (učí ve třídě „B“)

Vzdělání:

Střední ekonomická škola Domažlice – ukončeno maturitou

Univerzita J.A.Komenského v Praze – vychovatelství a speciální pedagogika, ukončeno závěrečnou zkouškou

VOŠ pedagogická ve Sv.Janu pod Skalou – předškolní a mimoškolní pedagogika, ukončenou závěrečnou zkouškou, získán titul DiS.

Kurzy:

Lektor DVD

Český národní diplom Montessori pedagogiky.

Další kurzy DVPP:

Agresivita u dětí – PhDr Jan Svoboda,

Montessori v kostce,

ADHD,

Artefiletika

Blanka Kotalová – učitelka MŠ ve třídě „B“

Vzdělání:

Střední pedagogická škola v Karlových Varech, obor předškolní pedagogika – ukončeno maturitou

Kurzy DVPP:

Kurz Montessori pedagogiky – akreditovaný on-line kurz – právě probíhá

Předmatické dovednosti,

Jóga v MŠ,

několik hudebních kurzů

Absolvování přednášek na odborné téma – ADHD, Komunikace a vliv rodiny na vývoj dítěte – J. Svoboda

Miluše Trmotová – učitelka ve třídě „B“ na zkrácený úvazek, zajišťuje překrývání 2,5 h denně, popř. zástupy a doprovod na akce pořádané MŠ,

Vzdělání: střední úplné s maturitou na Gymnáziu J. Vrchlického v Klatovech

Přednášky: J. Svoboda Komunikace a vliv rodiny na vývoj dítěte

Vlasta Ticháčková – výdej stravy, asistent pedagoga

Kurzy: Asistent pedagoga

ADHD

Předmatické dovednosti

Přednáška J. Svobody – Komunikace a vliv rodiny na vývoj dítěte

Lucie Pořická – učitelka v nově vzniklé třídě „A“

Martina Chodová – učitelka v nově vzniklé třídě „A“

Plán dalšího vzdělávání pedagogického personálu ve sledovaném období:

Petra Šlajchová

– navštěvování kurzů dle aktuální nabídky ke zvýšení kvalifikace, kurzy jsou pořádány Krajským centrem vzdělávání v Plzni a Národním institutem vzdělávání v Plzni.

- účast na vzdělávacích akcích pořádaných MAS Klatovsko – kurz 1. pomoci a přednáška Marka Hermanna

Soustředit se zejména na oblast předmatematické gramotnosti a polytechniky

Blanka Kotalová

– navštěvování kurzů dle aktuální nabídky ke zvýšení kvalifikace, kurzy jsou pořádány Krajským centrem vzdělávání v Plzni a Národním institutem vzdělávání v Plzni.

- účast na vzdělávacích akcích pořádaných MAS Klatovsko – letos kurz 1. pomoci a přednáška Marka Hermanna

- dokončit on-line Montessori kurz

Soustředit se zejména na oblast předčtenářské gramotnosti, logopedie popř. polytechniky

Miluše Trmotová

– navštěvování kurzů dle aktuální nabídky ke zvýšení kvalifikace, kurzy jsou pořádány Krajským centrem vzdělávání v Plzni a Národním institutem vzdělávání v Plzni. A to podle časových možností pracovnice.

- kurz 1. pomoci

- přednáška M. Hermanna

Vlasta Ticháčková

- navštěvování kurzů dle aktuální nabídky na trhu zajišťující zvýšení kvalifikace

- kurz 1. pomoci

- přednáška M. Hermanna

Soustředit se zejména na zvýšení komunikačních dovedností.

Martina Chodová

- dokončit studium k získání pedagogické kvalifikace – složení maturity

- kurz 1. pomoci

Lucie Pořická

- zahájit studium k získání pedagogické kvalifikace

- zahájit dvouletý Diplomový kurz Montessori pedagogiky

- kurz 1. pomoci

Obecně se zaměřit na navštěvování kurzů k polytechnické výchově dětí, předmatematické a ITC gramotnosti a zvyšování komunikačních dovedností s dětmi.

Od 1. 9. 2017 je ve třídě „B“ zajištěno překrývání 2,5 h dvěma učitelkami. Od 1. 9. 2022 též v nové třídě „A“. Toto překrývání je zajištěno denně. Ve výjimečném případě jako je personální krize nebo negativní změna rozpočtu či přidělení pracovních úvazku ze strany KÚ, je možno od tohoto překrývání na nezbytně nutnou dobu upustit.

Životospráva dětí

Strava je do MŠ Dlažov dovážena ze školní jídelny při ZŠ a MŠ Pocinovice. Strava je plnohodnotná s dostatečným množstvím vlákniny, mléčných výrobků i ovoce, zeleniny. Mezi jednotlivými podávanými jídly dodržujeme vhodné intervaly. Děti do jídla zásadně nenutíme, avšak rovněž je s dětmi domluveno, že jídla, která neznají či nemají příliš v lásce, alespoň jednou ochutnají. Pokud dojdou k závěru, že to opravdu není pro ně – mohou sníst z talíře jen to, co mají rádi (Př. Brambory s kuřetem – dítě, které nemá rádo kuře – toto ochutná a sní jen kaši). Děti se při svačinách a při pitném režimu obsluhují sami. Také platí, co si na talíř naberu – to sním. Raději si vezmu méně a pak si přidám, než plýtvat. Při obědě mají možnost si paní kuchařce říci, co jim chutná více a co méně a regulovat také množství jídla, které chtějí nabrat. Učí se tak dobré komunikaci a reflektování svým potřeb.

Pitný režim je dostatečně zajištěn. Během celého dne mají děti volně k dispozici konvici s čajem, šťávou či vodou, toto je neustále doplňováno. Každé dítě má vlastní porcelánový hrneček z domova, aby byla dostatečně zajištěna hygiena. Děti vhodně nabádáme, aby nezapomínaly pít. Jdeme jim osobním příkladem. Děti se při pití během dne obsluhují samy, jen dětem malým dopomáhá personál či starší kamarád.

Pobyt venku je každodenní, dostatečně dlouhý. Vždy dle aktuálních povětrnostních podmínek. Program přizpůsobujeme plánovaným aktivitám. Rovněž se však nebráníme vybočení z plánu a náhodně vzniklým pozorováním či náhodně vzniklým nápadům. Volný pohyb v prostoru je zajištěn na bezpečných místech (hřiště za OÚ, fotbalové hřiště, louka za obcí).

V denním režimu jsou respektovány individuální potřeby dětí. Na toaletu se děti neptají, nýbrž jen nahlásí odchod a návrat do třídy. Během společných činností si mohou děti dle potřeby odpočinout (zejména toto využívají děti menší nebo právě se adaptující).

Odpolední spánek či odpočinek je rovněž přizpůsobován potřebám jednotlivých dětí. Děti s menší potřebou spánku mohou využít klidových aktivit (např. kreslení, omalování, prohlížení knih a časopisů, skládání puzzle atd.)

Je dbáno na hygienu dětí (laskavě připomínáme mytí rukou po WC, před jídlem, přezouvání, vhodné oblečení, zvukovou pohodu atd.)

Kvůli pandemii onemocnění Covid-19 je nutné zpřísnit hygienické požadavky při stolování, umývání, úklidu, pobytu venku atd., a to vždy podle aktuálního stavu epidemie a aktuálního doporučení státních orgánů.

Zpřísněním se rozumí především omezením pohybu dalších osob v MŠ (rodiče, návštěvy apod.), dodržování odstupů, zvýšený úklid, větrání a dezinfekce prostor MŠ, omezení samoobsluhy dětí při stravování, děti s příznaky respiračního onemocnění vyloučit z výuky, zvýšená osobní hygiena a dezinfekce rukou, více viz Manuál MŠMT z 17.8.2020.

Psychosociální podmínky

Pedagogický personál vytváří svým působením takové prostředí, ve kterém se děti cítí dobře, jistě a bezpečně. Neneurotizuje děti chvatem, spěchem, roztržitostí, nevhodnými poznámkami, ironií, ponižováním, direktivním chováním apod.

Děti spoluvytváří pravidla správného chování a pedagog během roku spoludozurjuje, zda se všem dětem daří chovat se podle „Pravidel pohádkové školky“. Osobní svoboda a volnost rozhodování je dostatečně respektována. Každý kdo však chodí do „pohádkové školky“, a to i paní učitelky, musí dodržovat řád a normy chování, které si děti právě na počátku školního roku pěkně sami vymyslely, sestavily a výtvarně zpracovaly do podoby „Pravidel pohádkové školky“.

Pedagogický personál volí při komunikaci s dětmi takové prostředky, které jsou nenásilné, příjemné, laskavé, podporují důvěru a povzbuzují ke spolupráci. Pedagog je empatický a taktní.

Pedagogický personál oceňuje úspěchy vhodnou pochvalou, případné prohřešky pak vhodně komentuje a nabádá „hříšníka“ k odpovědnosti za vlastní chování. Dítě neponižuje, nezesměšňuje, je dítěti spíše průvodcem na cestě dětstvím a ne diktátorem.

Vhodnými výchovnými prostředky, prosociálními aktivitami působí pedagogové preventivně proti negativním jevům mezi dětmi (šikana, rasismus, agrese).

Náš pedagog se věnuje dětem individuálně, v rámci skupinek i celého kolektivu. Umí si práci plánovat a dokáže pružně reagovat na nové situace, náhodné inspirace. Pracuje totiž s živoucími lidmi, nikoliv se stroji. Jsme si toho vědomy.

Pedagog nezapomíná na to, že je pro děti vzorem a podle toho se také chová.

Pedagog je svým naturelem radostný a optimistický.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí

Za bezpečnost dětí v mateřské škole odpovídají po celou dobu přítomnosti v zařízení pedagogičtí pracovníci a dále i pracovníci výdejny stravy, kteří jsou ve své náplni práce pověřeni dohledem nad dětmi (vycházky, akce apod.). Pracovníci se řídí vyhláškou O předškolním vzdělávání č. 43/2006 Sb. v platném znění a ustanovením Školského zákona 561/2004 Sb a platnými směrnice BOZP a PO, které jsou uloženy v kanceláři MŠ.

Pracovníci jsou vždy před zahájením nového školního roku proškoleni v otázkách BOZP a ochraně bezpečnosti a zdraví dětí. Děti jsou v měsíci září pravidelně proškoleny v otázkách bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečného chování. Dále jsou děti vždy poučeny o bezpečném chování před každou vycházkou, výletem, exkurzí apod.

Kvůli pandemii onemocnění Covid-19 je nutné zpřísnit hygienické požadavky při stolování, umývání, úklidu, pobytu venku atd., a to vždy podle aktuálního stavu epidemie a aktuálního doporučení státních orgánů. Zpřísněním se rozumí především omezením pohybu dalších osob v MŠ (rodiče, návštěvy apod.), dodržování odstupů, zvýšený úklid, větrání a dezinfekce prostor MŠ, omezení samoobsluhy dětí při stravování, děti s

příznaky respiračního onemocnění vyloučit z výuky, zvýšená osobní hygiena a desinfekce rukou, více viz Manuál MŠMT z 17.8.2020.

Každý náš pracovník se řídí platnými předpisy BOZP a PO, každoročně se podrobuje pravidelnému školení BOZP a PO na zahajovací provozní poradě (viz výše) i selským rozumem, proto:

- Dbá na bezpečnost při větrání třídy (v přítomnosti dětí větrá jen větračkami, plně otevřeným oknem větrá v nepřítomnosti dětí – před jejich příchodem, po odchodu na vycházku, po odchodu domů).
- Dbá na bezpečné zacházení s ostrými předměty (nůžky, nože, nářadí v truhlářské dílně apod.), nenechává tyto bez náležitého dohledu v dosahu dětí
- Při tělocvičných aktivitách dbá na bezpečnost, poučí děti o bezpečnosti např. při překonávání překážek, průlezek apod. Sám pak zajišťuje bezpečnost na nejrizikovějším místě
- Při vycházce mají děti na začátku a konci zástupu bezpečnostní vesty a jsou vždy před každou vycházkou poučeny jak se bezpečně chovat na ulici, v přírodě, na hřišti (dle situace)
- Poskytne v případě potřeby první pomoc, volá lékaře, v případě potřeby volá policii (úrazy, nehody apod.)
- Zaznamená úraz do knihy úrazů, informuje vedení školy, informuje rodiče
- Dostatečně dlouhou dobu tráví s dětmi venku, vždy s ohledem na povětrnostní situaci
- Zařazuje dostatek pohybových aktivit
- Nenutí násilím děti k jídlu a spánku, na druhou stranu dohlíží, aby děti uspokojily své fyziologické potřeby a totéž dopřály i druhým. K tomu jako metodu využívá rituály, společná pravidla chování, vysvětlení, zjištění a uspokojení potřeb dítěte ap.
- Vytvoří příjemné prostředí a klima k odpočinku dětí, umí zajistit klidový režim pro nespací děti (kniha, kreslení, denní rituály ke zklidnění)
- Umí vytvořit příjemný adaptační režim pro nové děti
- Dbá na pitný režim dětí

Vnitřní denní režim

6.30 h – 8.00 h .....příchody dětí do mateřské školy, volná hra dle zájmu dětí, nabídka různých individuálních či skupinových aktivit (stolní hry, malování, rozličné stavebnice a didaktické pomůcky, montessori aktivity apod.)

8.00 h – 9.15 h .....volná hra a individuální činnosti dle zájmu dětí, volná nabídka kreativních a didaktických činností vztahujících se k právě probíhajícímu programovému bloku. Pedagog se individuálně věnuje dětem při různých aktivitách (montessori aktivity, stolní hry, skládačky, prohlížení a povídání nad knihou, atd. dle potřeb a

přání dětí) Nabídka činností respektuje potřeby a přání dětí. Dále respektujeme aktuální dění, náladu apod. Snažíme se pružně reagovat na vzniklé situace.

9.15 – 9.30 h..... hygiena, svačina

9.30 – 10.00 h ..... společná lekce - vhodně kombinované řízené činnosti, které rozvíjí celou osobnost dítěte – rozvoj smyslový, říkánky, písně, tance, tělesno, improvizace taneční i herecká, přemýšlení, poznání, vcítění, empatie, poslech, pozornost, environmentální aktivity, prosociální aktivity atd.... Dle RVP a třídního ŠVP. Zkrátka denně zařazujeme činnosti průřezem napříč celým spektrem s ohledem k právě probíhajícímu programovému bloku. Činnosti jsou hravé, zážitkové, radostné. Kombinují činnosti individuální, společné s celou skupinou dětí, činnosti ve dvojici či v menší skupinách.

10.00 h – 12.00 h .....pobyt venku – dle povětrnostních podmínek a právě probíhajícího programového bloku kombinujeme „objevné výpravy“ do okolí s pobytem na hřišti.

12.00 h – 12.30 h.....hygiena, oběd, hygiena a příprava na odpočinek, odchody dětí po obědě domů

12.30 h – 14.15 h.....odpolední odpočinek či klidové aktivity

14.15 h – 14.45 h ..... hygiena a odpolední svačina

14.45 h – 16.30 h..... odpolední aktivity, především volná hra dle zájmu dětí, nabídka různorodých činností vztahujících se k právě probíhajícímu program, montessori aktivit. bloku (probíhá individuálně či v menších skupinách) Postupné odchody dětí domů.

Další aktivity mimo běžný denní režim:

Vzhledem k pandemii Covid-19 je potřeba sledovat aktuální epidemiologickou situaci, v případě negativního vývoje bude nutné se tento školní rok vzdát návštěv divadel, akcí pro rodiče a veřejnost v uzavřených prostorech. Akce v přírodě lze však doporučit, ovšem s vyloučením cizích osob (návštěvy, rodiče apod.).

V případě pozitivního vývoje pandemie můžeme pořídit akce jako obvykle:

- Návštěva divadla, kina či KD Družba, samozřejmě vždy dle aktuální nabídky těchto kulturních institucí
- Organizování delších turistických výletů do okolí Dlažova (Sv. Markyta, Dobrá voda, les atd.)
- Mikulášská nadílka
- Masopustní průvod obcí
- Dětský den
- Pálení čarodějnic
- Pokračovat v zavedené tradici besídek pro rodiče (pro tento školní rok doporučuji zorganizovat vánoční besídku ve venkovních prostorách obce – u kostela či u hasičárny např. Živý betlém apod.)
- Tvořivé dílny či „Kavárna pro rodiče“
- Vystoupení na kulturních akcích pořádaných obcí či SDH
- Návštěvy v ZŠ Janovice n. Úhl. či Bezděkov

-Organizování nejméně dvou velkých výletů během školního roku (příklady z minulých let: ZOO Plzeň, Kinematovlak Klatovy, Lanové centrum Žel. Ruda, návštěva hradů a zámků – obvykle s doprovodným programem pro MŠ, Turistický pěší výlet apod.)

-Organizace „Noci s Andersenem“ ve spolupráci s knihovnou Soustov a Dlažov

- akce Se Sokolem

-Hledat a nalézat nové aktivity, které by se mohly dětem líbit

Řízení mateřské školy a spolupráce s dalšími organizacemi

Povinnosti jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezené v pracovních náplních, které jsou součástí každé pracovní smlouvy.

Organizační uspořádání školy je jasně vymezeno v organizačním řádu. Informační toky jsou zajištěny.

Školní vzdělávací plán vypracovává ředitelka MŠ ve spolupráci s učitelkou p. B. Kotalovou. Spolupracují a předávají si vzájemně nové poznatky a postřehy. Dále se vzdělávají. Kontrolní mechanismy na dobré fungování MŠ jsou zpracované ve vnitřních směrnicích. Na kontrolní činnosti se ředitelka a učitelka spolupodílí. Evaluační činnost provádějí rovněž týmově, zejména na pedagogických a provozních poradách (Závěry jsou zapisovány.), dále v sešitu pro pedagogickou diagnostiku a každý týden ve svém týdenním plánu.

Spolupráce s OÚ Dlažov

Mateřská škola úspěšně spolupracuje s Obecním úřadem Dlažov, zejména v otázkách zajištění provozu MŠ, materiálního zajištění, ale také pro obec vykonáváme činnost kulturní. Zúčastňujeme se svými vystoupeními a výstavou výrobků různých akcí (MDŽ, adventní posezení, trhy, velikonoční a vánoční výstava atd. dle aktuálního dění v obci).

Spolupráce se Sbořem dobrovolných hasičů Dlažov a Soustov

Naše MŠ spolupracuje také s SDH Dlažov a Soustov. A to např. Zápůjčky prostor u hasičárny k pořádání akcí např. Pálení čarodějnic, spolupráce v rámci dopravyna různé akci v blízkém okolí. Propagace akcí, které pořádají SDH o víkendech.

Spolupráce se ZŠ Janovice nad Úhlavou a Bezděkov

Již tradičně spolupracujeme se Základní školou v Janovicích nad Úhlavou. Občas i se ZŠ Bezděkov. Pro naše předškoláky pořádají ZŠ různá hravá dopoledne, koncert školního sboru, různé tématické projekty apod. Také se můžeme vždy na konci školního roku přijít s předškoláky podívat na ukázkovou hodinu do první třídy. Děti se tak postupně během roku seznamují se školním prostředím a mohou se tak na vstup do školy jen a jen těšit.

Spolupráce s knihovnou v Dlažově a Soustově

Organizace „Noci s Andersenem“ k podpoření rozvoje čtenářských dovedností. Dále „Den s knížkou“- návštěva knihovnice v MŠ s připraveným programem pro naše děti k podpoře lásky ke knihám a zlepšení předčtenářských dovedností.

Spolupráce s KD Družba v Klatovech a se SDS v Klatovech

Pravidelně navštěvujeme představení v divadle a kulturním domě v Klatovech. Snažíme se alespoň jednou měsíčně dětem nabídnout tuto možnost a zpestřit jim nabídku činností a samozřejmě rozšířit jejich rozhled.

Spolupráce s OSPODem

V případě potřeby spolupracujeme s Odborem sociální péče o děti v Klatovech i v Domažlicích.

Spolupráce s PPP

V případě potřeby doporučujeme rodičům dětí s vývojovými obtížemi návštěvu Pedagogicko-psychologické poradny v Klatovech. S touto poradnou rovněž nově od šk. r. 2012/13 spolupracujeme na diagnostice předškoláků, včasné zachycení a zmírňování obtíží např. grafomotorika, pomalejší vývoj v některých oblastech apod. Nově s touto poradnou spolupracujeme při vzdělávání a výchově integrovaného chlapce s mentálním postižením.

Spolupráce s logopedickou ordinací

Již léta naše mateřská škola spolupracuje s logopedickou ordinací MUDr. Svítlové v Klatovech, doporučuje rodičům dětí s řečovými obtížemi návštěvu této ordinace. Dále rovněž spolupracujeme s logopedickou ordinací PhDr. Markéty Štochlové v Nýrsku. Odhalujeme v MŠ nedostatky při výslovnosti, informujeme rodiče o možnostech nápravy. V případě zájmu pak pomáháme rodičům dle pokynů logopeda procvičovat řeč i v MŠ. Pravidelně zařazujeme do našeho programu logopedické rozcvičky jazyka a rtů. Tento školní rok proběhne logopedický screening vedený PhDr. Markétou Štochlovou. Rodiče budou mít tedy možnost ověřit správnost mluvy svého dítěte u odborníka.

Spolupráce s MAS Klatovsko

V posledních letech se stala velmi významnou též spolupráce s Místní akční skupinou. Tato organizace škole dopomáhá při získávání dotačních programů, při organizování kurzů, školení a spolupráci s ostatními školami.

Spolupráce s rodiči dětí, jejich spoluúčast na životě v MŠ

S rodiči spolupracujeme průběžně během celého školního roku. Pedagogický personál vede s rodiči pravidelné rozhovory o pokrocích dětí, může doporučit logopedickou poradnu nebo PPP. Pořádáme 1x ročně třídní schůzku pro rodiče. Jelikož účast na této schůzce je obvykle nízká, chceme v letošním roce umožnit rodičům vždy 1 den ve čtvrtletí tzv. informační odpoledne, kdy jim bude k dispozici v kanceláři vždy jedna z učitelek. Někteří rodiče aktivně vyvíjí s naší MŠ užší spolupráci, např. opraví nějaké hračky, ušijí polštářky na hraní, apod. Samozřejmostí jsou besídky pro rodiče, zejména před Vánoci. Rodiče se účastní společných akcí, na kterých přiloží i „ruku k dílu“, Den dětí, Mikulášská nadílka, výlety. Rodičům a dětem umožňujeme rozšířený adaptační program. Rodiče mohou chodit s dětmi do školky tzv. „Na návštěvu“ v době ranního a odpoledního hraní. Tato služba se

ukázala jako velmi oblíbená, zejména u rodičů, jejichž děti do MŠ teprve mají nastoupit. Rodič také může se svým dítětem chodit do MŠ po dobu adaptace, tak je bude potřeba. V běžném režimu MŠ může rodič kdykoliv navštívit vyučování v MŠ.

Plán na rozšířenou spolupráci s rodiči dětí:

- Organizovat alespoň jednou ve školním roce společný turistický pochod či lesní den ve spolupráci s rodiči
- Organizovat kavárnu pro rodiče a přátele školky
- Den otevřených dveří
- Pokračovat v zavedené tradici besídek pro rodiče, které jsou stále nejoblíbenější rodičovskou akcí
- Poskytnout rodičům nenásilnou formou rozšířenou možnost informovanosti o správném vývoji dětí – forma zápůjček publikací o správném vývoji řeči, motoriky, smyslů, pohybových dovedností, sociálních dovedností apod. v dětském věku. Dále publikace, které poskytují nápady na různé aktivity s dětmi, a to v různých oblastech.

Konkrétní vzdělávací program

Nosné téma pro šk. Rok 2022/23: „Letem světem.“

Níže uvedené programové bloky mají sloužit jako základní osnova pro podrobné rozpracování témat jednotlivými pedagogy. Navržené bloky nejsou dogmatem a pedagog může svůj program upravit vzhledem k aktuálním potřebám.

Základní charakteristika a motivace:

- Probudit v dětech zájem o svět kolem nich (svět nejsem jen „já“, ale také moje rodina, děti v mojí MŠ, obec, kraj, stát, Evropa, svět, příroda, vesmír.....to všechno poznáme a naučíme se o to pečovat)
- vést děti k samostatnosti jak v oblasti praktických činností, tak v úsudku
- povzbuzovat chuť se učit, rozvíjet především vnitřní motivaci dětí
- Vést děti k zodpovědnosti za své konání
- Vést děti k osvojení morálních hodnot
- Převést do životní praxe dětí úctu a respekt
- Umožnit dětem dosáhnout jejich vlastního maxima
- větší důraz na polytechnické a předmatematické dovednosti
- Rozvoj řečových dovedností (využívat k tomu nejen logo-rozcvičky, ale také dramatickou výchovu, hudební výchovu, rytmizace, rozvoj poznání a motoriky, četbu, vyprávění, pobízet děti k hovoru bez ostychu, nedokončovat věty za děti, používat různý didaktický materiál, pomůcky, publikace atd.).
- Vytvářet dobré sociální klima mezi dětmi, snažit se, aby děti pochopily důležitost etického chování a aplikovaly jej do své životní praxe, jen tak se budeme cítit všichni ve školce dobře (a nejen v ní)
- Rozvíjet i všechny ostatní oblasti vývoje dítěte dle RVP
- Vycházet při výchově a vzdělání z předností našeho venkovského prostředí (environmentální výchova)
- Pro motivaci použít vhodné metody: např. Individuální ukázky a prezentace dle montessori metodiky, příběhy, hudbu, obrázky, knihy, zvířátka, tělesné aktivity, pohádkové bytosti, kamarády, co si sami vyrobíme (loutky, maňásky, převleky apod.), divadlo, rozhovory, zážitky.

Motto: „ Co neprošlo smysly, nemůže být v mysli.“ M. Montessori

Přehled tematických bloků:

1. Po prázdninách zas nastal školky čas (září)
2. Země Česká – domov můj (říjen, listopad)
3. Čas vysněných přání (prosinec)
4. Země sněhu a ledu (leden, únor)
5. Karneval v Jižní Americe a indiáni v Severní Americe (únor, březen)
6. Na skok k protinožcům a pak šupem domů do Evropy (duben)
7. Asie (květen)
8. Poletíme do Afriky (červen)

1. Po prázdninách zas nastal školky čas (září)

Předpokládaná doba trvání 4 týdny

Podtémata:

Vláček kolejíček veze kamarády, vzpomínky na prázdniny

Putování po školce s vláčkem kolejíčkem

Kolejíček i školáček – každý má svá pravidla

Cestička ke školce aneb poznáváme okolí školky

Charakteristika a hlavní cíle vzdělávacího bloku:

Prázdniny skončily a děti se vrací do školky. Některé navštíví školku poprvé. Naším cílem bude vytvořit přátelskou atmosféru, citlivým přístupem se budeme snažit o radostný vstup dítěte do MŠ. Nedílnou součástí adaptačního procesu v prvním týdnu je umožnění pohybu rodičů nových dětí v MŠ. Mohou v MŠ trávit tolik času, kolik bude potřeba.

Budeme pro děti vtvářet takové individuální podmínky, aby byly spokojené a dobře se adaptovaly na nové prostředí a situaci. Začneme pomalu, tak, abychom dodali dětem jistotu, pocit bezpečí a radosti z nových kamarádů a zážitků. Budeme se učit znát svá jména, jména kamarádů, svoji značku, místo u stolu, věnovat se budeme i sebeobsluze a základním pravidlům bezpečného chování, komunikaci a orientaci v MŠ. Také se rozhledneme po okolí školky a budeme jen poznávat a zkoumat.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ✓ usnadňovat vstup do MŠ novým dětem vhodnou organizací a laskavým přijetím
- ✓ vést děti k navazování kontaktů mezi sebou navzájem
- ✓ znát své jméno, popř. I bydliště, jména kamarádů a učitelek
- ✓ Orientace v prostoru MŠ – poznat, kde je záchod, šatna, herna, ložnice. Naučit se, kde jsou uloženy hračky, kreslicí potřeby.
- ✓ Rozvíjet komunikativní dovednosti a řečový projev – umět říci, co potřebuji
- ✓ Poznat svou značku – a tak vím, kde mám místo v šatně, ručník v umývárce, místo u stolu
- ✓ Rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi v MŠ – prosociální aktivity
- ✓ Tvorba pravidel správného chování a jejich aplikace do praxe, naučit se je respektovat. Společenské návyky – pozdravit, poděkovat, vhodně stolovat, neskákat do řeči atd.) Přijmout danou skutečnost (je čas k hraní, k jídlu, k pobytu venku, k odpočinku, k odchodu domů)
- ✓ upevňovat návyky sebeobsluhy, hygienické návyky a společenské návyky při stolování
- ✓ Umět se podělit s ostatními o hračku, o jídlo, o prostor. Schopnost empatie.
- ✓ Podpoření pozitivních vztahů v rodině, umět hovořit ve větách o rodině, umím nakreslit maminku, tatínka. Umět vyjádřit, že mám někoho rád.
- ✓ Rozvíjet komunikativní schopnosti, rozšiřovat slovní zásobu o slova označující předměty, činnosti, které běžně v MŠ provádíme
- ✓ vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, poznávat nejbližší okolí školky
- ✓ rozvíje pohyblivost (hrubou motoriku), fyzickou a psychickou zdatnost

Nabídka vzdělávacích činností k danému tématu:

Písnička: Jede, jede bez silnice, Šlapu si to do školky, To si povíme – Holky, kluci, pojdte sem

Báseň: Jede vláček kolejíček, Ende, bende, tak i tak, budeme si spolu hrát, Kamarád, Nohy

Pohádky: Vláček

Didaktické hry:

- „Na jména“ - vysslovení jména, vydupání slabik – Já jsem Anička – všichni vydupou, vytleskají A – Nič - Ka

- „Poznej svoji značku“ - hledání v prostoru třídy nebo stejnou do páru
- „Na spící vagóny“ - děti sedí v prostoru, uč. Je probudí otázkou „Vagónku, jak se jmenuješ“ - děti odpoví a zařadí se za lokomotivu
- „Prohlídka školky s vláčkem Kolečáčkem“ - jmenování místností, prohlídka, užitek
- „Kam jedeš, vláčku?“ - pod stůl, za židli, na lavičku – používání předložek
- „Na kamarády“ - vybrané dítě si vybere 1, 2, 3, kamarády, řekne jejich jméno – jdou, skáčou, lezou aj. Spolu do školky
- „Poznej mě poslepu“ - pomocí hmatu poznaj kamaráda
- „Cesta domů“ - školka z kostek, různě dlouhé a klikaté cesty od školky k bydlišti dětí (Dlažov, Soustov aj....) - vesnice z kostek s typickým znakem – každé dítě jde po cestě tak kde bydlí
- „Veselá a smutná školka“ - hra s piktogramy – třídění správného a nesprávného chování, vytváření společných pravidel chování v MŠ

Pohybové činnosti:

- „ Na Vlášek“ - pohyb v zástupu 3, 4, 5 dětí všemi směry v prostorách MŠ
- „Ztracené bačkůrky“ - bačkory dětí volně v prostoru tříd – na povel jmenované dítě vyběhne ke svým bačkorám a obují si je
- „Schovaný vagónek“ - pohyb po třídě „Vagónky, vagónky jděte spát, musíte ráno brzy vstát“ - schoulí se do klubička, jedno přikryjeme – který vagónek je přikrytý?“ Děti hádají jméno
- „Na jména“ - běh, na povel utvořit dvojice, jméno kamaráda ve dvojici
- Pohybové doprovody k básničkám a písničkám dle nabídky
- „Na barevné vláčky“ - variace na hru Barevná auta

Výtvarné činnosti:

- zhotovení školky a domů Dlažova z kartonu, temper,
- „Vlášek Kolečáček“ - nalepování geometrických tvarů nebo písmen (dle aktuálního rozhodnutí uč.)
- Grafomotorické cvičení – obtahování nakreslené bačkory (nebo nohy, ruky), s použitím říkanky Když šel Míša do školky
- Koláž „Dlažov“ - mapa Dlažova s cestičkami (domy – dokreslení druhé poloviny, cesty – trhaný černý papír)
- Výroba piktogramů do veselé x smutné školky

Další aktivity:

- zavedení denních rituálů a pravidel v MŠ

- zavedení hygienických návyků
- pravidelné vycházky do přírody
- pravidelná péče o králíka

Plán dosažených kompetencí

- ✓ Dítě se orientuje ve všech prostorech MŠ
- ✓ Dítě se dokáže odloučit od rodičů, dokáže být aktivní bez jejich pomoci
- ✓ Dítě pozná své věci, ví kde je jeho místo v šatně, umývárce, u stolu, v ložnici
- ✓ Zvládá sebeobsluhu (oblékání, obouvání, samostatně se najít, dojde na WC)
- ✓ Zná děti a učitelky jménem
- ✓ Umí říci, jak se jmenuje
- ✓ Dítě se orientuje nejen ve školce, ale též v jejím okolí - obci
- ✓ Učí se spolupracovat a respektovat druhého
- ✓ Chápe a respektuje pravidla školky, jichž bylo spoluautorem
- ✓ Umí slovně vyjádřit svou myšlenku, zvládá se naučit jednoduchý text
- ✓ Dítě ovládá svou hrubou motoriku, koordinaci pohybu při chůzi v terénu v lese
- ✓ Umí se elementárně postarat o živé zvíře

2. Země Česká – domov můj

Doba trvání cca 7 týdnů (říjen, listopad)

Podtémata:

Praotec Čech – Jak to všechno začalo

Co v Čechách vypěstujeme, to si také sníme (ovoce, zelenina, obiloviny)

Horo, horo vysoká jsi, ty vodičko studená jsi

Města a vesnice

České tradice – Dušičky

Praha – naše hlavní město, české symboly

Naši sousedé

Stručná charakteristika tematického bloku:

Cílem tohoto bloku je získat informace a kladný vztah k naší zemi. V úvodu se seznámíme s českými pověstmi, s postavou praotce Čecha, jeho výstupem na horu Říp a povíme si jak, to všechno začalo. Budeme cestovat po Čechách, seznámíme se s nejbližšímokolím, ale i se vzdálenějšími a zajímavými místy České republiky. Připomeneme si, jaké je naše hlavní město, seznámíme se s jeho památkami a budeme poznávat naše státní smboly – vlajku, státní znak, ale třeba i český národní strom. Poslechneme si státní hyymnu. Dozvíme se, jaký je rozdíl mezi životem na vesnici a ve městě, a že kromě památek máme i krásnou přírodu – hory, lesy, řeky, jezera. A protože je období podzimu, povíme si, co vše v Čechách dokážeme vypěstovat až už na poli, na stromech nebo na záhonku v zahrádkách. Nakonec se podíváme za hranice České republiky k našim nejbližším sousedům.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ✓ pojmenovávat a vnímat přírodu, která nás obklopuje, umět se v ní orientovat (louka, pole, les, zahrada)
- ✓ posilovat úctu a citlivost k živé přírodě
- ✓ rozlišovat barvy, vůně, rozdílnosti, velikosti – pojmy větší x menší, velký x malý,
- ✓ učí se třídít, přiřazovat, uspořádat
- ✓ upevňovat výslovnost dětí, seznamovat se s vtvářením zdobnělin (jablko x jablíčko, houba x houbička)
- ✓ seznamovat se se světem lidí, kulturyy a tradic, vyytvářet pozitivní vztah k místu, kde žijeme
- ✓ rozvíjet pocity sounáležitosti k domovu, znát význam přísloví (Všude dobře, doma nejlíp“
- ✓ rozlišovat barvy, rozdílnosti, velikosti – pojmy větší x menší, dlouhý x krátký, vysoký x nízký
- ✓ učít se třídít, přiřazovat, uspořádat (nadřezené pojmy(
- ✓ rozlišovat pojmy vedle, před, za pod, nad
- ✓ rozvíjet pohybové schopnosti, umět se pohybovat mezi překážkami (v tělocvičně i v přírodě)
- ✓ podpořit rozvoj estetického vnímání a prožívání při dodržování tradic a zvyků – Dušičky
- ✓ orientovat se v okolí – svět není jen doma, školka, ale také jiné vesnice a města
- ✓ seznámit se s naším hlavním městem, vytvářet si k němu pozitivní vztah
- ✓ rozvíjet řečové dovednosti, vyjádřit svou myšlenku (dějový sled, vlastní názor)
- ✓ rozvíjet jemnou motoriku a zrakové vnímání při manipulaci s přírodninami (obilí, ovoce, zelenina, kukuřice, lesní podzimní plody)
- ✓ upevňovat správné držení tužky a pastelu při kresbě

Nabídka vzdělávacích činností k danému tématu:

Písničky: Na tom pražském mostě, Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země, Šumavo, Šumavo, Šel zahradník, Koulelo se koulelo

Hudba: Státní hymna ČR

Básničky: Moje země česká, Foukej, foukej větříčku, Ráno u řeky

Pohádky: pověst Praotec Čech, četba klasické české pohádky (B. Němcová, K.J.Erben apod.), četba vybrané slovenské pohádky, O veliké řepě

Didaktické činnosti:

- „Kam patřím?“ - třídění ovoce, zeleniny, ořechů (+ tříslůžkové karty)
- „Hledáme, hledám, co mám znát“ - přiřazování ovoce (zeleniny) ke správné barvě – barevná kostka, děti hledají ovoce (zeleninu) stejné barvy
- poznávání ovoce a zeleniny podle chuti a vůně
- „Kouzelný košík“ - poznávání ovoce a přírodnin podle hmatu
- Praotec Čech na hoře Říp – Co vidí? Strom...strom a slunce.....strom, slunce a ptáky – řetězení slov (paměťová hra)
- „Ukaž, kde mě najdeš“ - hry s mapou – ukazování různých míst Praha, Šumava, řeka, aj.
- Skládání vlajky ČR z rozstříhaných dílů
- „Pražské památky“ - obrázky po třídě, děti hledají ty, které jsou v Praze (hrad, Karlův most, orloj, Sv.Václava na koni aj.)
- „Kam se schoval duch?“ - pod židli, na skříň, vedle hradu, za strom (možno také vlevo, vpravo)
- „Vysoká hora, dlouhá řeka“ - opakování pojmů vysoký x nízký, dlouhý x krátký
- „Kam patřím“ - třídění ovoce na strom, keř.....zelenina do záhonu, pole
- „Bubáku, kde jsi?“ - dítě přikryté látkou, kdo to je? j- poznávání po hmatu, po hlasu
- „Na velký a malý“ - určování velikosti listů ze stromu, domečků, mostů, kamenů aj. - malý x velký – řazení dle velikosti od nejmenšího.....od největšího
- „Najdi stejný obrázek“ - obrázky zajímavých míst, památek – popis obrázku
- četba pohádky ve slovenštině – převyprávění dětmi

Pohybové činnosti:

- „Putování na Říp“ - překážková dráha
- „Sedí král na trůně“ - PH s říkankou
- „Místo si vymění“ - kdo bydlí v Dlažově, v Běhařově.....kdo drží jablíčka, hrušky,.....ovoce x zeleninu apod.
- Cvičení s míčkem/jablíčkem a písničkou
- „Krmení duchů“ - prohazování míčků úst strašidla – hod horním obloukem
- „Na baču a ovečky“ - variace na hru Na vlka a ovečk
- zdolávání překážek v přírodě – výstup na kopec, chůze v nerovném terénu, po kládě apod.
- „Z města do města“ - obdoba hr Škatulata
- taneček k písničce „Na tom pražském mostě“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- koláž „Naše země“ - výstřižky z časopisů lepíme na slepou mapu ČR
- „Česká vlajka“ - nalepování pet-víček, mačkaný papír apod.
- „Praotec Čech“ - kresba křídou
- Karlův most – lepení geom.tvarů
- stavby z přírodnin (město, hrad, rybník, hora, instalace na ták s jpískem nebo na hřišti do písku aj.
- „Ovoce a zelenina“ - otiskování temperou
- Hora z plastelíny – vysoká x nízká – vmačkávání kamínků do hor
- strašidlo z dýně

Dramatické činnosti – Pohádka o řepě

Další činnosti:

- výlet na Šumavu
- Halloweenské dopoledne
- výlet do Klatov - památky

Plán dosažených kompetencí:

- dítě má úctu a pozitivní vztah k místu, ve kterém žije, uvědomuje si, že je jeho součástí a že může toto prostředí svou činností ovlivňovat
- vytváří si povědomí o sounáležitosti k historii i současnosti našeho domova – ČR, umí se orientovat na mapě
- dítě třídí předměty podle barvy, velikosti, nadřazeného pojmu (včetně pojmenování)
- dítě umí přiřazovat a uspořádat předměty či obrázky podle pravidla
- rozlišuje pojmy za, pod, vedle, před, nad...
- chápe význam dodržování tradic, rozlišuje dobro a zlo v realitě i v pohádkách
- dítě ovládá své tělo, koordinaci pohybů při chůzi mezi překážkami, v nerovném terénu
- umí se orientovat ve svém okolí
- dítě se zajímá o nové informace z knih, internetu o našem hlavním městě, ČR a vytváří si pozitivní vztah k vlasti
- dítě umí své prožitky zachyt slovně i výtvarně
- dítě umí namípulovat s různými přírodninami a využít k tvořivým činnostem
- umí spolupracovat ve dvojici, ve skupině při tvořivých či konstrukčních činnostech
- ovládá koordinaci oka a ruky při kresbě, zdokonaluje se ve správném držení tužky

3.Čas vysněných přání (prosinec)

Předpokládaná doba trvání 4 týdny.

Podtémata:

Adventní čas

S čerty nejsou žerty

Vánoce jsou za dveřmi

Vánoční zvyky a tradice u nás a ve světě

Charakteristika vzdělávacího bloku

Adventní doba, vánoční čas přináší dětem mnoho radostí, ať už se jedná o dovádění na sněhu, příchod Mikuláše nebo vysněných Vánoc. V tomto čase chceme povědomí dětí obohatit o nejrozmanitější lidové tradice a zvyky nejen ty české, ale i jiných národů. Dozvíme se že ne všude přijede Ježíšek, ale kdo roznáší dárky v Americe, na Ukrajině aj. Pomocí pohádkových příběhů chceme posilovat u dětí prosociální chování a rozvíjet povědomí o důležitých lidských hodnotách, jako jsou úcta, spravedlnost či radost z obdarování druhých. Naučíme se koledy, vánoční písně, pomocí práce s různými přírodními se připravíme na příchod Vánoc.

Dílčí vzdělávací cíle:

- učit se chápat základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je prakticky využívat
- seznámit děti s českou lidovou vánoční tradicí (slovesnou, hudební, rukodělnou)
- posilovat přirozené poznávací vlastnosti a také cit (Př. Zvědavost, radost z objevování x z prožívání)
- učit se dary dávat i přijímat
- pomocí postav čerta, anděla Mikuláše si vysvělit některé důležité lidské vlastnosti zlý x hodný, bojácny x odvážný
- dokázat samostatně vyjádřit myšlenku, rozvíjet komunikaci a výslovnost při vyprávění vánočního příběhu, nácvik vánoční besídky
- rozvíjet pohbové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet extetické vnímání pomocí výtvarných a pracovních činností, lidové slovesnosti, hudebních činností
- načit děti základní informace o biblickém příběhu narození Ježíše
- vytvářet elementární povědomí o tom, jak se slaví Vánoce jinde ve světě

Pohádky: Čertovské pohádky, O vánocích, které nechtěly být (J.Čapek), Příběh o narození Ježíška, Pohádka ze světa (Santa Clous, Děda Mráz)

Básničky: Čertovské pozdravení, Sníh se sype jako cukr, Jak vypadá Ježíšek

Písničky: Borový sáně, Otvírejte čerti vrata, Schovej se kapře, Koledy (i v angličtině, ukrajinštině...)

Didaktické činnosti:

- „Co je andělské a co čertovské“ - rozlišování protikladů - hodný x zlý, černý x bílý, hezký x ošklivý, tichý x hlučný)
- „Čertovský guláš“ - děti v kruhu kolekm kotlíku míchají a vyyymýšlejí jaké zlobivosti dát do kotlíku (ubližování, bourání staveb aj.)
- „Nadílka z punčochy“ - do punčochy dej/vyndež 4 ořechy, 2 jablíčka, 4 bonbóny aj.
- „Kde je schován zvoneček?“ - sluchová hra
- „Překvapení v adventním pytlíčku“ - hledání pytlíčků podle čísel 1 – 24, co je v něm schované? - hmatová hra (oříšek, zvoneček atd.)
- „Vánoční tradice“ - krájení jablíčka, pouštění lodiček ze skořápkyy....
- „Vánoce ve světě“ - jak se slaví Vánoce v Americe, na Ukrajině, na Slovensku
- „Pytel z pekla“ - pekelné předmět v pytli – k čemu slouží? - vnímání zrakem, čichem, sluchem, hmatem
- „Pastýř a ovečk“ - ovečk (klubíčka) jsou ukryta v prostoru, pastýři (děti)se je snaží najít

Pohybové činnosti :

- „Čertovská rozcvička“ - lezení látkovým tunelem do pekla, cvičení s čertyy v pekle
- „Čertovské dovádění“ - vylézání po žebřinách a skluz dolů po lavičce
- „Čertovská honička“ - s ocásky z pentlí, kdo přijde o ocásek odchází ze hr
- „Ovečkyy, ovečky pojdte domů“ - PH s říkadlem
- pohybový doprovod k písni Borový sáně
- „Cesta do Betléma“ - překážková dráha
- „Cesty nikdo nedohoní, zvol si jednu a jdi po ní“ - Cesta k Ježískovi, k Milukášovi, k Santa Clousovi – chůze po linii (provaz, destičky, větvičky aj (krátká, dlouhá, rovná, klikatá)
- „Snata Clous honí botu“ - obdoba ry Na obra a Palečka s čepicí Santy a botou na nadílku

Výtvarné a pracovní aktivity:

- Dopis Ježíškovi – kresba pastelem na větší formát papíru
- Sypání sněhu – kousky natrhaného papíru na černou čtvrtku za doprovodu básničky Sníh se sype jako cukr – fantazijní obrazy
- Výroba adventního kalendáře z krabiček od sirek
- pečení a zdobení perníčků
- ztvárnění Ježíška, Santa Clouse – kresba či malba podle vl.fantazie
- výroba čerta, Mikuláše nebo anděla z ruličky od toal. Papíru
- vánoční kapr – práce s temperou a houbičkou
- výroba punčochy pro Santa Clouse

Další činnosti:

- Mikulášská nadílka
- Návštěva ZŠ Janovice – program v rámci spolupráce ZŠ a MŠ
- Vánoční besídka
- Návštěva vánočně vyzdobeného kostela

Očekávané výstupní kompetence:

- dítě se orientuje v elementárním počtu cca do deseti, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, stejně, méně
- dítě získává povědomí o tradicích, o sounáležitosti s historií, své prožitky umí vyjádřit výtvarně, pohybově, hudebně
- má radost, když může někomu pomoci, těší se z obdarování (rodice, kamaráda), radost z objevování nových poznatků
- dítě chápe poučení z pohádek, chápe rozdíl mezi dobrem a zlem
- dokáže vyjádřit svoji myšlenku, je schopné se naučit básničku, písničku, vyprávět příběh dle posloupnosti děje.
- Rovnají pohybové dovednosti, sladí pohyb se zpěvem i s hudbou, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku
- umí spolupracovat s ostatními dětmi na společném projektu

- dítě zná rozdíl mezi Vánoci v ČR a jinde ve světě – zná též sjednocující prvek, a to je narození Ježíše
- umí citově prožít atmosféru Vánoc
- rozvíjí a obohacuje svoji představivost a fantazii

4. Země sněhu a ledu (leden, únor)

Předpokládaná doba realizace 4 týdny.

Podtémata:

Země sněhu a ledu

Výprava k eskymákům

Zvířátka ze země věčného sněhu a ledu

Plavba po severním ledovém oceánu

Základní charakteristika vzdělávacího bloku

Tento zimní vz. blok nás zavede do období, které je bohaté na pozorování, pokusy se sv+tem a ledu a pohybové aktivity na sněhu. Podíváme se do krajů, kde je zima stále, seznámíme se s jejich obyvateli a životními podmínkami. Pomocí knížek, glóbusu a videí poznáme neznámé prostředí severního a jižního pólu a Grónka. Budeme si povídat o zvířátkách, která v tomto kraji žijí a také probereme Eskymáky kdo to je, jak vypadají, jak a kde žijí, jak si staví iglů. Celým tématem nás bude provázet lední medvěd Nanuk, s kterým si zkusíme vyrobit své vlastní nanuky.

Dílčí cíle vzdělávacího bloku

- uvědomit si význam zimní krajiny, chápat přirozený vývoj ve změnách počasí
- vést děti k orientaci v prostoru - pojmy před, za, první, poslední, pod, nad, dopředu, dozadu, vlevo, vpravo
- rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti hrubé motoriky, prožívat radost při hrách na sněhu – stavba iglů, koulování sáňování
- rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti hrubé motoriky, prožívat radost při hrách na sněhu – stavba iglů, koulování, sáňokování
- procvičovat hmatové vnímání – co je studené x teplé, mokré x suché

- sluchově rozlišit drobný rozdíl ve slově (iglů x pingů, lední x letní apod.)
- rozvítet předmatematické dovednosti, porovnávat předměty – malý x větší x největší
- rozvítet grafomotoriku, uvolňovat paži již od ramen až k zápěstí, správný úchop tužky
- podporovat chuť učit se novému, dosud nepoznanému – výlet do krajů sněhu a ledu
- seznámit se se světem lidí, kultury a umění jiných národností, osvojit si základní poznatky o prostředí, ve kterém žijí

Nabídka vzdělávacích činností

Pohádky: O neposlušném medvídkovi Chupovi, Zimní pohádka

Hádanka: Přijel k nám host, spravil nám most

Básničky:

Eskymácká abeceda,

Eskymáci – Ať si mrzne, ať je zima, Eskymákům, těm je prima

Lední medvěd – krásně bílý mívá často dlouhou chvíli

Písnička: Grónská zem – J. Nohavice; Já sem malý tučňák ; Dva mrazíci

Didaktické hry:

- Pokusy s ledem – zmrzlá voda v sáčcích na led – rozbíjeníkládívkem, pozorování pod lupou, pozorování tání sněhu
- „Hledám, hledám, co mám znát“ - hledání informací o životě na severním a jižním pólu – encyklopedie, obrázky, videa aj.
- „Eskymácká abeceda“ - práce s písmenky, skládání slov z básniček podle předlohy – ABECEDA, DĚTI, ŠKOLA, LED....
- „Cesta k Eskymákům s medvedem Nanukem“ - řadíme se před medvěda, za, vedle, první, poslední
- „Kolik je nás?“ - číslice 1-6 – přiřazování číslic k danému obrázku (Eskymáci, lední medvědi, tučňáci aj.)
- „Zamrzlá hladina“ - koulení klubíčka kamarádovi, tvoření zamrzlé hladin
- „Malý, větší, největší“ - koule sněhuláka, tučňáci (různé druh Př. Královský x Patagonský....), lov ryb z oceánu – řadit podle velikosti
- „Stavba iglů“ - kostky – poznávání tvarů, konstrukční činnosti

- „Eskymácká řeč“ - rozlišit drobný rozdíl ve slovech pomocí sluchu (Je to stejné? Hepčí x hezčí, lední x letní atd.

Pohybové hry:

- „Hry lachtanů a ledních medvědů“ - klouzání po lavičce, chůze po čtyřech, chytání ryb (papírové koule) – vyhazování na břeh
- „Chůze Eskmáků“ - chůze po krách (molitanová kolečka) – pojmy dopředu x dozadu, vlevo x vpravo
- „Mrzne, mrzne až to zmrne“ - chůze po elipse s vodou v misce, s ledem v misce
- Koulovačka – koulování s papírovými, polystyrenovými koulemi a hlavně při přízní počasí i se sněhovými koulemi (hod vysoko, na cíl, do dálky)
- „Jak se tulí tulení“ - hoička na pokyn se přitulí k sobě 2, 3, 4....děti k sobě
- „Hry na sněhu“ - stavění iglů, sněuláků
- „Cesta Eskymáků do školy“ - chůze v hlubokém sněhu
- „Na ledové soch“ - honička, na povel sochyy zmrznou
- „Pohyb po krách“ - přesun po 2 papírech z místa na místo
- „Na ledního medvěda“ cvičení s říkankou „Chodí medvěd bolem iglů“

Výtvarné a pracovní činnosti:

Iglů z kostek cukru

Vystřihování sněhových vloček z jemného papíru

kresba vlajky Grónska

„Eskymák“ - z papírového tácku, malba, lepení, práce s vatou

Grafomotorika – uvolnění zápěstí „vlny v oceánu“

Kresba a malba zvířat z pokární oblasti – zapouštěné barvy do vlhkého podkladu

Vároba tučňáků z korkových zátek a malých polystyrenových kuliček

Výroba nanuků – z mléka, jogurtu, ovoce do nanukových formiček

„Lední medvěd“ - malba bílou temperou, roztírání barvy vidličkou

Plán dosažených kompetencí:

- dítě chápe časté změny zimního počasí, umí pojmenovat typické znaky zimy
- dítě si uvědomuje význam zimy, získává základní poznatky o ročních dobách a počasí
- zapojuje se do pohybových her v tělocvičně i venku, je ohleduplné – nestrká se, dodržuje pravidla
- dítě zvládá pobyt venku i v zimě, přiměřeně se otužuje
- dítě umí používat pojmy před, za, první, poslední, rozumí jim, umí je pojmenovat
- vědomě používá své smysly – hmatové vnímání – co je teplé x studené, mokré x suché
- chápe pojem malý x větší x největší a opačně, orientuje se v počtu, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky úměrně ke svému věku
- správně drží tužku, má uvolněnou ruku při grafomotorických činnostech
- dítě projevuje chuť učit se novým věcem, využívá své smysly pro objevování nových poznatků o životě v krajích světa a ledu
- vnímá, že svět lidí je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, má povědomí o existenci různých zemí a kultur
- chápe, že existuje mnoho ekosystémů (všechny jsou stejně důležité a mají svoji roli v ekologii a člověk je musí chránit)

5. Karneval v Jižní Americe a indiáni v Severní Americe (únor, březen)

Předpokládaná doba realizace 8 týdnů.

Podtéma:

Jižní Amerika žije, tančí ,nenaříká

Karneval v Riu

Zvířata a rostliny v Amazonii

Severní Amerika

Indiáni

Základní charakteristika vz.bloku

V tomto bloku zjistíme, kde na mapě světa leží Jižní Amerika, seznámíme se s jejími obyvateli (dřívějšími i dnešními), stavbami a státy. Dozvíme se něco o důležitosti Amazonie a jejích pralesů pro celý svět. Děti se naučí pojmenovat druhy zvířat, třídít je do skupin, vnímat jejich životní potřeby, důležitost ochrany pralesa. Naučí se také něco o tradici karnevalu v Riu a srovnáme jej s naším masopustem. Budeme také muzicírovat, vyrábět jednoduché hudební nástroje, otevřeme též školu samby a tanga. V případě příznivé epidemiologické situace plánujeme karnevalový průvod obcí v kostýmech inspirovaných Riem.

A pak se podíváme na sever – v Severní Americe, také žijí lidé a zvířata. Jsou tam výstavní velkoměsta a krásná příroda. Inspirující pro nás mohou být i původní obyvatelé – Indiáni. Zahrjeme si na ně a také jednoho Indiána pozveme do školky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vést děti ke vcítění se do živého tvora tak, aby se k němu chovaly citlivě a reagovaly na jeho potřeby (správné chování k přírodě a v přírodě, důležitost lesů, ochrana přírody)
- sluchově rozeznat několik hudebních nástrojů, umět je pojmenovat, popř. Na ně „zahrát“, rozeznat hudební styl
- třídění zvířat na ptáky, ryby, plazy, savce, obojživelníky
- rozeznat pomocí smyslů zraku a hmatu druhy srsti, peří – přiřadit ke správným zvířatům (peří – papoušek, kůže x had apod.)
- vést děti k pochopení a dodržování pravidel hry
- seznámit děti s rozdíly mezi živou a neživou přírodou (třídění, tvoření skupin) – sensorický průzkum
- orientace na mapě světa, umět přiřadit správná zvířata, lidi, stavby k již probraným světadílům, chápat rozdíl mezi mořem, pevninou seznámit děti s rozdíly mezi živou a neživou přírodou,
- procvičovat orientaci dětí v prostoru – nesrážet se při rychlém pohybu ve skupině (brát ohledy na druhé), vědět kde je vpředu, vzadu – pojmy chápat a umět pojmenovat
- uvedení dětí do lidových tradic spojených s karnevalem u nás i ve světě- citové prožívání, manipulační dovednosti (malování vajíček, pletení pomlázky)
- naučit děti z paměti říkanky a písničky
- pomocí her zdokonalovat paměť zrakovou, sluchovou, pohybovou
- naučit děti základním znalostem o zvířatech Amazonie
- naučit děti početně přiřadit množství více x méně x stejně
- nejstarší děti naučit propojit symbol čísla s množstvím (1-10)
- dbát na správné držení tužky a uvolnění ruky při grafomotorických cvičení
- rozšiřovat slovní zásobu v nových tématech

- naučit děti základní geometrické tvary
- naučit děti zatancovat polku, valčík

Příklady námětů

Náměty slouží jako inspirace, ze které si učitel vybere.

Pohádka: O ukecaném papouškovi (<https://konceptmatky.wordpress.com/2016/07/06/pohadka-o-ukecanem-papouskovi>), Mauglí

Písnička: Danco Samba (<https://www.youtube.com/watch?v=FiThqfgxlpo>)

Přišli jsme se ptáti, Nestarej se ženo má, Tancuj tancuj

Básničky k výběru:

1. Tancovali dva malí, měli nohy šmatlavý,

jeden málo, druhý víc, čouhaly jim z nohavic.

2. Dal já jsem si botky podšít, abych mohl pěkně skočit.

Ještě je dám okovat, abych mohl tancovat.

3. Masopust, masopust, kobližky a masa kus.

Masopust, masopust, až to sníme, bude půst.

4. Had leze z díry, vystrkuje kníry. Bába se ho lekla, na kolena klekla. Bábo ty se nelekej, na kolena neklekej. Já jsem malý had, já mám děti rád.

Inspirace k masopustním říkankám lze nalézt na:

<http://www.setkavani.cz/joomla/index.php/rikadla/masopustni>

Obrazy od známého malíře: díla malíře Otto Plachty

Slovní hry: Co to znamená „papouškovat“ ?

Hudba k poslechu a tanci: Samba de Janeiro, Argentinské tango

Pohybové hry:

- „Hadi“ - plazení pralesem (překážky: lavička, pod tyčí v různé výšce, tunelem apod.)
- „Zlatá brána“ - hudebně pohybová hra
- Zvířecí jóga – rozvíčky pomocí ásán připodobňující amazonská zvířata
- Tanec samba .....naučit se základní krok (viz písničky výše)
- „Tancuj vlevo, tancuj vpravo“ - pravolevá orientace 1.na svém těle, 2. v prostoru
- „Most přes propast“ - lokomoční cvičení na lavičkách
- „Na bizony“ - na povel vytvořit stádo určeného počtu
- „Lukostřelec“ - střílení z luku na cíl
- „Lesní muž“ -delší vycházka do lesa - orientace v lese tak, abychom se neztratili (kompas, lyžejník, nalézt lid.obydlí, jít podél vody, použít mapu, turistické značení apod.)

Didaktické hry:

- „Světadíly, moře – to já poznám dobře“ - umístování do mapy, pojmenování, umístování zvířat, lidí a staveb
- „Až pojedu do Ria na karneval, tak si sebou vezmu.....“ - paměťově/slovní hra – řetězení
- „Co udělala maska“ - popsat, co udělala učitelka /dítě převlečené v karnevalovém kostýmu (oběhla stoleček, potom vyskočila na židli a nakonec se zavřela do skříně :-)
- senzorické hry se srstí, peřím
- tříšložkové karty s hudebními nástroji (předmět i kartičky)
- „Kde je druhá půle“ - hledání druhé poloviny obrázku (různé – dle probíraného tématu Př., hudební nástroj, masopustní maska, zvíře atd.)
- „Třídírna“ - třídíme 1. hudební nástroje na dechové, strunné.....atd 2. zvířata na plazy, ptáky, ryby, savce, obojživelníky
- „Poznej mě“ - poznávání, pojmenování hudebních nástrojů (zrakem i s vyloučením zraku – po sluchu)
- „Chuť a vůně masopustu“ - pečení a ochutnávání tradičního masopustního pečiva
- „Prales“ - prostorová instalace (patro stromové, keřové, bylinné, umístění zvířat do správného patra).
- „Zvíře v kleci“ - prosociální aktivita, dramatizované scénky, jak se asi cítí zvíře , když ho pícháme, nadáváme mu nebo když na něj mluvíme hezky, hladíme jej, nabídneme jídlo?

- „Zvuky zvířat“ - poznávání zvuků zvířat Jižní a Severní Ameriky (variací – od kud se ozývá – určení směru zvuku) nebo poznat detail v pozadí (určit určitý zvuk např. Papouška v hluku pralesa apod.)
- „Vyprávěj, jak to bylo dál“ - vyprávět pohádku, dodržet postupný dějový sled (nejdříve s pomocí obrázků, potom už samostatné řazení obrázků)
- „Počítám, počítám papoušky (bizony)“ - početní hra – pojmy více x méně x stejně, variace kolíčkování, přiřazení číslovky a množství
- „Počasí v pralesě“ - reakce na zvuk deště (schovají se pod deštník/padáček), bouřky (schovají se do domečku), zpěvu ptáků (půjdou na „procházku“, protože je hezky :-).
- „Lesní muž“ - teoretická příprava na delší vycházku do lesa (studium mapy, co v lese pozorovat, jak se neztratit) pomocí pomůcek jako jsou encyklopedie, obrázky, mapa, dramatizace, rozhovor apod.
- GeoIndián – poznávání geometrických tvarů na oblecích Indiánů – přiřazování tvarů na šablony, pojmenování,

Výtvarné a pracovní aktivity:

- Rumba koule či deštná hůl – funkční hudební nástroj z odpadového materiálu (různé rourky, krabičky, náplň z kukuřice, rýže, hrachu ap.)
- Škraboška – na karneval (nalepování kousků látek, peří, korálků apod.)
- Prales – fantazijní malba temperou na velký formát (např. Rozstříkem přes sítko)
- prostorová instalace pralesa (látky, dřevo, muchlání papíru, pokojové květiny apod.)
- origami PAPOUŠEK (skládání papíru dle předlohy)
- dokreslení druhé poloviny zvířete (½ obrázku z kalendáře), práce s mastným pastelem, křídou či uhlem.
- GeoIndián – zdobení oblečení indiána geometrickými vzory (koláž, narýsování, obtahování šablony apod.)

Další činnosti:

Karnevalový průvod obcí.

Bál – možno pozvat rodiče

Plán dosažených výstupních kompetencí:

- dítě dokáže sladit pohyb s rytmem
- dítě udrží rytmus nejen těla, ale i řeči
- dítě umí vyjádřit své prožitky výtvarně a pohybově
- dítě zachovává bezpečné chování při setkání s živými zvířaty
- dítě se ohleduplně chová ke zvířatům i rostlinám – učí se o ně pečovat
- naučí se nazpaměť krátké texty /básnička, písnička, dramatizace pohádky/
- umí přiřadit číslo k množství, ví kde je méně, více, stejně
- dítě umí převyprávět známou pohádku, udrží dějový sled
- dítě se dobře orientuje v prostoru, ale i na papíře.....ví kde je nahoře, dole, před, nad, za, mezi
- chce být užitečný a učit se
- dítě si ujasní nová slova v souvislosti s poznáváním domácích a hospodářských zvířat, snaží se zařadit do svého aktivního slovníku
- podílí se na přípravě karnevalu či bálu, chápe rozdíly mezi karnevalem v cizině a u nás v ČR
- Dítě umí základní geometrické tvary

6. Na skok k protinožcům a pak šupem domů do Evropy **(duben)**

Podtémata:

Výlet k protinožcům (Austrálie)

Česká pomlázka a německý zajíček

Naši evropští sousedé - Evropská unie

Tradiční májka – jak ji slavíme v Čechách a jak jinde v Evropě

Předpokládaná doba realizace 4 týdnů.

Základní charakteristika vzdělávacího bloku

Při návštěvě u protinožců poustoupíme v naši zeměpisných znalostech zase o kus dál. Najdeme Austrálii na glóbu, pak na mapě. Zjistíme, jaké tam žijí zvířata, jací lidé, jaké mají stavby. Také se děti dozví, že to Australani přehnali s králíky – z toho by si měly vyvodit, co všechno může člověk v přírodě ovlivnit.

Zažijeme tradiční Velikonoce v Čechách a také nakoukneme k sousedům do Německa – tyto tradiční svátky společně připravíme a prožijeme v sounáležitosti s komunitou školy i obce. Naše prsty procvičíme při pletení pomlázky a zdobení vajíček. Další tradiční svátek bude tento měsíc „Pálení čarodějnic“ nebo snad „Májka“? Uvidíme, prozkoumáme, užijeme. Zaměříme se na identifikaci zla x dobra. Budeme rozvíjet jazykové dovednosti – popis osoby, přirovnání, rýmování.

Děti se naučí poznávat některé evropské státy, jejich jazyk a také třeba vlajky, architekturu. Budeme skládat mapu Evropy, tančit na evropskou hmu (Óda na radost) a zjistíme, že se evropské státy kamarádí (EU). I my budeme rozvíjet kamarádské vztahy (opakování pravidel chování). Můžeme se také podívat na chvíli na Ukrajinu, když k nám chodí jedno Ukrajinské dítě. Vhodné by bylo pozvat do školky její maminku, aby na nás mluvila ukrajinsky, seznámila nás se zvyky, jídlem apod.

Vzdělávací cíle:

- získávat další nové poznatky o živé a neživé přírodě – poznávání nových ekosystémů charakteristických pro Austrálii, typičtí živočichové – klokani, koala atd. (ale také králíci – v Austrálii jsou přemnožení a je s nimi problém – uvědomění si, že člověk může přírodu ovlivňovat svým neuváženým chováním negativně.
- rozšířit dětem slovní zásobu o nové pojmy ze zvířecí říše
- Poznat typické přírodní, ale i architektonické památky v Austrálii a v Evropě – umět je přiřadit na správný kontinent – znát jejich jména,
- zkusit postavit známé stavby v kostek nebo dřívěk nebo stavebnice, a to ve dvojici – umět spolupracovat, domluvit se, naplánovat dílo a dokončit jej
- rozvíjet předčtenářské dovednosti pomocí globálního čtení, určování první a poslední hlásky ve slově
- rozvíjet matematické dovednosti – první matematické operace (jednoduché sčítání, odčítání) – pochopit princip
- budeme pěstovat naše lidové tradice, emočně je prožívat
- rozvíjet pohybové dovednosti a schopnosti dětí (ujít delší vzdálenost), ovládat koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku (umět uplést pomlázku, ozdobit vajíčko)
- vytvářet pozitivní vztah k přírodě, pochopit, že se o přírodu musí člověk postarat
- podpořit rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání,
- ujasnit si nová slova a aktivně je začít používat
- rozeznat vlajky různých zemí EU

- rozvíjet grafomotoriku – spirála, horní a spodní oblouk
- rozvíjet myšlení enviromentální, myslet v souvislostech (člověk zasáhne do dějů v přírodě.....co se stane?
- podporovat správnou výslovnost, umět mluvit celou větou, popsat postavu

Příklady námětů:

Pohádka: O klokanovi, O slepičce a kohoutkovi, O devíti kuřátkách, Pohádky bratří Grimmů, Malá čarodějnice

Písnička: k poslechu tradiční domorodá australská hudba, písnička o klokanech na odkazu

ZDE: <https://www.youtube.com/watch?v=Jo9lIHuHk8Q>, Kde domov můj – opakování, Pi pi pi pipky, Pět ježibab (Šrut), Bratře Kubo (v několika evprovských jazycích), Avignon, tam se shon

Básničky:

Hody, hody doprovody, J. Žáček – O Ježibabě, básnička v němčině a angličtině

Klokan

Vida pana klokana,
jak ho baví kopaná.
Kopne levou, kopne pravou,
umí také přihrát hlavou.
Ví, že nesmí rukama,
když chce hrát s klukama.

Hudba k poslechu a umělecké tvorbě: k poslechu tradiční domorodá australská hudba, Óda na radost – 9. symfonie L. Van Beethoven

Obraz od známéh malíře: evropský malíř dle výběru učitelky

Pohybové a tělesné hry:

- Klokání skoky a lidské kroky – různé druhy kroků a skoků (lokomoce), dále skolky do dálky, přes překážky atd.
- „Na krokodýla“ - jedno dítě je krokodýl ve vymezeném prostoru. Ostatní jsou klokani a snaží se bezpečně přejít řeku. Krokodýl je chytá, koho se dotkne, ten vypadl nebo při variantě se stává sám krokodýlem
- Delší pochod – až k potoku
- Pletení pomlázky – motorika rukou

- Óda na radost – pohybově ztvárnění hudbu, emoční prožívání hudby
- Pi, pi, pi, pipky – hudebně pohybová hra
- „Čarodějné řádění“ - soutěže – létání nakoštěti, přeskakování koštěte, koulení bramboru koštětem aj.
- DECHOVÉ CVIČENÍ: Ježibaba fouká do ohně – sfoukávání svíčky nebo foukání do třásní nebo Slepice se rozfoukalo peří - foukání do peříček

Didaktické hry:

- pexeso australských zvířat, pexeso světových staveb (stolní i prostorová velká verze)
- „Kakadu“ - opakování slov a vět po papouškovi (papouškování)
- „Rýmovanka“ - klokan x potkan; koala x volala apod.
- Složit rozstříhanou mapu (Evropy, ČR, Austrálie)
- postupné odkrývání obrázku zvířete
- „Jak ti dupou králíci“ - vývojový cyklus králíka (savce), důsledky přemnožení v austr.přírodě
- „Počítám svá kuřátka“ - počet x číslo, sčítání
- „Na barevná vajíčka“ - smyslová hra na poznávání a pojmenování barev
- „Co má baba v komoře“ - třídění předmětů – tvoření pojmových skupin (jídlo, oblečení, nádobí), možné též Kimova paměťová hra
- „Je jaká je“ - popis Ježibaby (je tlustá jako....., hubená, jako..... vysoká jako....., malá jako....., atd.
- „Když jsem z nebe letěla, mnoho jsem já viděla“ - řečová hra, dítě, které dělá ježibabu řekne, co mohla vidět při letu na koštěti
- „Dobro x zlo“ - v dramatizovaných scénkách umět ztvárnit vlastnosti, které si dítě vytáhlo v čarodějného kotle (hrnec či kotlík)
- Evropské kamarádství– práce ve dvojicích či menších skupinách - společné stravění z kostek, stavebnice, párátek a hrášků ap.podle obrázků evropských staveb – použití základních geo. Těles Př. staveb Eifelofka, Big Ben, most v Avignonu
- Výlet autobusem po Evropě – úkoly typu sedni si před Pepička, za Marušku, mezi Vítka a Toníka atd.Varianta – domlouváme se v cizině, cizím jazykem (anglicky či svahylsky? Nebo snad rukama nohama? - různé dramatizované scénky se situacemi např. Z obchodu, autobusu atd. Umět pozdravit, poděkovat v cizím jazyce

Další činnosti: prostorová instalace přírody v Austrálii,

Grafomotorika: „Velikonoční vajíčko“ - zdobení vajíčka – pila, horní a spodní oblouk, Nápís slova Evropa

Výtvarné a pracovní aktivity:

- malování velikonočních vajíček,
- Zvířátko ze sena (králík, klokan, pštros apod.)
- pletení pomlázky,
- výroba vlajek zemí EU – papír, malba, párátko
- „Šátek pro ježibabu“ - malba či tisk na šátek textilními barvami
- artefietika – volná obří fantazijní malba rukama při hudbě Óda na radost od L. v. Beethovena

Další aktivity: Vynášení Morany, Velikonoční dílna, Návštěva z Ukrajiny, Pálení čarodějnic

Plán dosažený výstupních kompetencí:

- dítě se vyzná na glóbusu a v mapě světa – umí najít některé světadíly
- dítě umí spolupracovat s kamarády – umí se s nimi domluvit na řešení situace, dokončit práci
- dítě používá svoji fantazii k vlastnímu uměleckému projevu
- dítě rádo zkoumá a objevuje nové světy (informace)
- nezalekne se fyzické námahy, stále zlepšuje svoji kondici a výdrž
- v tomto bloku dítě obohatilo svoji slovní zásobu a umí ji používat celé věty a všechny slovní druhy, najde rým
- dokáže své tělo zklidnit a zpřesnit pohyb
- umí rozenat množství, pozná některá čísla, počítá lineárně bez chyb (dle věku dítěte), umí přiřadit číslovku k množství, chápe princip sčítání
- zná barvy
- chápe environmentální vztahy v přírodě (vliv člověka na přírodu)
- koordinuje správně ruku a oko

7. Asie (květen)

Podtémata:

Mapa Asie, pěkná asi je (cestování po Asii)

Do Číny k babičce, sbal kufr pandičce

Horolezci, horolezkyně, horolezčata (Himaláj)

Moře, domov pro rybičky

Charakteristika vzdělávacího bloku:

V květnu budeme cestovat po Asii. Poznáme tamní přírodu, lidi, zvířata. Naučíme se mluvit čínsky – rozeznáme od sebe různé zvuky. Poddáme se rytmu tradiční hudby a budeme jí inspirováni k umělecké tvorbě. Naučíme se bezpečně pravolevě orientovat, abychom se v tom světě neztratili. Nalezneme nejvyšší hory světa a potkáme tam Yettiho, snad to dobře dopadne.

Hudba: čínská tradiční hudba k poslechu a tanci, zvuky moře

Písnička: Byl jeden Číňánek, Horolezci, horolezkyně; Tři citrónky, Rybička maličká

Básnička: J. Žáček Velryba,

Číňani a číňanky mají divné čítanky. Nepřečet bych ani čárku, nenapsal nic bez kaňky. Číňany to nerozčílí, Čína - čiperný je kraj. Čang - Čeng - Čing - Čong procvičují, jako když se sype čaj.

Autor: Jarmila Lébllová

Zdroj: Abeceda s básničkami

Říkačka:

Velké ryby Malé ryby

Každý člověk dělá chyby

Velké moře Malé moře

Každý skrývá svoje hoře

Velké vlny Malé vlny

Přání máš, a to se splní

Aťmi moře ruku podá

Přihořívá? Sama voda

Pohádky:

Čínská pohádka o deštnících: https://www.zsporicens.cz/e_download.php?file=data/editor/316cs_2.pdf&original=Vypravovani.pdf

Proč je voda v moři slaná

Yetti – vyprávění o sněžném muži

Pohybové hry:

- Přenášení předmětu na dvou bambusových holích (kratší bambusovou hůl, medvídku pandu, míček) – sám nebo sprotupracujících ve dvojici
- „Panda kung-fu“ - překážková dráha z bambusových tyčí (podlézání, přeskokování, slalom apod.)
- Čínský tanec – natažené ruce a převrácení dlaní (pravá hřbetem dolů, levá hřbetem dolů, pravá hřbetem nahoru, levá hřbetem nahoru atd....) - vhodné k tradiční čínské lidové hudbě
- „Lezu si to po horách“ - výlet na Šumavu, turistika, výstup na vyšší kopec)
- „Nahoru na horu“ - cvičení na žebřinách
- „Tanec v dešti“ - tanec s deštníky na čínskou tradiční hudbu
- jezení čínskými hůlkami
- vázání uzlů – různé druhy
- Houpy, hou, vlny jdou – hry s velkými pruhy látek
- Rybičky, rybičky, rybáři jedou

Didaktické hry:

- „Hledání Číny“ - hry s glóblem a mapou, vlajkami
- „Přijela babička z Číny, přivezla škopíček špíny“ - paměťová slovní hra – řetězení
- „Čínské jídlo“ - průzkum čínské kuchyně třídění potravin: nudle, rýže, zelenina, koření, maso. Varianty I - zkoušení jíst s čínskými hůlkami (rýži, nudle). Varianta III - zdravé x nezdravé jídlo (Co by Číňan nikdy nesnědl), též ochutnávky

- „Čínská řeč“ - sluchová percepce, rozeznání nesmyslných slov (jsou stejná)...Čing x Čeng, Čo x Co atd.
- Zvířata, lidi, stavby – umístování do mapy či do instalace ekosystému, prohlížení encyklopedií, dokument.film, rozhovor
- prostorová instalace „Bambusový háj“ - umístování zvířat, vývojový cyklus rostliny, péče o skutečnou rostlinu
- „Co potřebuje horolezec“ - skutečné náčiní horolezce – počáteční a poslední hláska, rozklad na slabiky, rozklad na jednotlivé hlásky
- „Hora vysoká, hora nízká“ - hudební cvičení – vysoký a nízký tón, podpořit pohybem – dřeb či stoj nebo při vysokém tónu děti vylezou na žebřík, židli, žebřiny apod. Při nízkém slezou dolů
- „Jak se Yeti učil etiketě“ - drobné dramatizace na téma slušného společenského chování .
Yetti jako muž z hor potřebuje od dětí naučit slušnému chování(Př. V pondělí – Yeti se podělí, V úterý – Yeti pozdraví, Ve středu se děkuje, Yeti věčně běduje, Čtvrteček – poprosí i dědeček, V pátek – Yeti má svátek (gratulace), V sobotu – nevrtej se v choboru atd.....(možno využít animovanou pohádu ČT)
- „Svět plný tvarů“ - hledání základních geometrických tvarů vtematických obrázcích, v prostoru třídy, venku na vycházkách
- „Na rybáře“ - děti chytají a počítají rybičky
- „Sladkovodní a mořské ryby“ - třídění
- „Rybička a její tělo“ - části těla ryby (práce s obrázky, s modely)
- „Teplá a studená voda“ - různé sensorické hry s vodou (nohy, ruce), rozlévání – dělení přesně na půl

Pokusy: Kladkostroj – hry s horolezeckým lanem; pokusy se solí a vodou – rozpustnost, krystalizace

Výtvarno: Sakura – malba temperou, míchání růžové barvy, tisk prstem či štětičkou apod. (květy), pokusy s vodou – spojené nádoby, přetahování hadičkou aj.

Prohlížení tradičních čínských obrazů – rozhovory, napodobení

Yeti – sněžný muž – práce s kartónem a vlnou (chlupy)

Mušličkování – skládání prostorových obrazů z mušlí, písku, kamínků (typ Mandala)

Lodka – skládání z papíru

Grafomotorika: Kaligrafie versus latinka (pokusit se napsat čínský nápis a český nápis)

Další aktivity: Čajový obřad, návštěva galerie

Výstupní kompetence:

- děti umí základní geometrická tělesa nejen poznat a pojmenovat, ale i sestavit dle vzoru – mají prostorovou představivost
- děti se umí sebeosloužit v kuchyni (vaření čaje)
- děti umí vnímat a prožívat výtvarné, hudební i dramatické umění; mají fantazii a umí se svou představivostí pracovat a uvádět ji v reálné dílo
- děti dokáží vyprávět celými větami a používají všechny slova. Druhy
- děti naplnily své sensorické potřeby pomocí kontaktu s různými přírodními materiály a dalšími podněty
- děti rozvinuly dostatečně svoje přečtenářské, prepisovací i prematematické dovednosti podle svého věku a schopností
- děti se orientují na mapě světa a glóbu, umí vyjmenovat dosud probrané světadíly, chápou rozdíl mezi pevninou a mořem
- děti získaly environmentální znalosti a chápou přírodní pochody a vztahy
- děti umí spolupracovat ve dvojici i skupině. Umí též pracovat individuálně – dokáží druhého požádat o respektování svého prostoru

8. Poletíme do Afriky (červen)

Podtéma:

Lidé černého kontinentu

Sahara je poušť, tam je velká spoušť

Gorila v pralese mobily nesnese

Kolo a letadlo.....koho to napadlo?

Odkaz na net pro inspiraci k tématu: <https://www.bedrniczek.cz/wp-content/uploads/2021/07/Pl%C3%A1nov%C3%A1n%C3%AD-Za%C4%8D%C3%ADt-spolu-Bubnov%C3%A1n%C3%AD-v-Africe.pdf>

Předpokládaná doba realizace 4 týdny.

Základní charakteristika vzdělávacího bloku

Přiblížil se konec školního roku a také konec naší cesty kolem světa. Děti poznaly už celý svět a nyní se seznámí s černým kontinentem a objeví jeho poetiku i drsnou přírodu. Děti povedeme k tomu, aby pochopily

enviromentální zákonitosti jako jsou různé druhy ekosystémů a způsoby přežití zvířat i lidí; pochopí také důležitost vody a potřebu ji ochránit.

Rozvineme konstrukční dovednosti dětí a také povědomí o bezpečnosti na silnici. Děti pozveme na výlet za zvířaty či za železnicí.

A nakonec se rozloučíme se školním rokem a vyprovodíme nejstarší děti do školy – proběhne tedy velká slavnost „Pasování na školáky“.

Dílní vzdělávací cíle:

- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost, osvojit si praktické dovednosti přiměřené věku (ujít větší vzdálenost, umět hospodařit se silami,
- seznámit děti jak se chovat v horku – dodržovat pitný režim, odpočívat, ochladit se, schovat se do stínu
- na základě prožitků rozvíjet jazykové a řečové schopnosti dětí, obohatí slovní zásoby o nové výrazy z biologie – umět vyprávět zážitek z výletu v celých větách, dodržet dějový sled
- rozvíjet tvořivost a fantazii ve výtvarných činnostech, emoční prožitek ve spojení s uměním (výt. I hudební)
- vytvářet pozitivní vztah k učení něčeho nového – umět si vyhledávat informace (zdrojem jsou knihy, internet, odborníci, výlety)
- opakovat geometrické tvary a tělesa
- umět třídit zvířata dle jejich ekosystému, příslušnosti k rybám, savcům, plazům...atd.
- podpořit rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, rozvíjet u dětí kulturně estetické dovednosti
- umět rytmizovat dle vzoru
- rozvíjet prostorovou představivost a schopnost konstruční dovednosti (pyramida)
- chápat, že člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit, uvědomit si, jak je důležité o své okolí pečovat, musíme jí ale nejprve dobře znát (umět roztřídit živočichy do skupin – nadřazené pojmy- hmyz x ryby x plaz x obojživelníci x ptáci x savci)
- naučit děti složit slovo z hlásek, poznat hlásku nejen na počátku, ale i na konci či uprostřed slova
- naučit děti najít rým Př. žirafa x karafa
- umět se orientovat na mapě světa
- naučit děti vybrané dopravní značky a pravidla (bezpečnost v silničním provozu)
- děti naučíme skákat obounož tam a zpět; dovnitř x ven a také vpravo vlevo (orientace pomocí těchto pojmů)
- udělat takovou atmosféru na rozloučení s předškoláky, aby děti emočně přiměřeně prožily rozloučení s kamarády a uvědomily si, že jsou v životě nezbytné začátky a konce – životní předěly

Příklady námětů:

Pohádka: Lev a myš - bajka

Písnička: CHňap, chňap, chňapík, maličký krokodýl, Pět minut v Africe, Tů,tů, tů auto už je tu, Světadíly

Básnička: Žirafa , Zebra(J. Žáček)

Zvířecí hádanky:

Veliký je, navíc těžký,

všude musí chodit pěšky.

Dlouhý nos má jenom on.

Ptáte se kdo? Přece...(SLON)

Pruhovanou má svou mámu,

pruhy nosí na pyžamu.

Černobílá má i žebra.

Poznali jste? Je to...(ZEBRA)

Na stromech se ráda houpe,

banány si sama loupe.

Žije hlavně v Africe.

Kdopak je to?... (OPICE)

Když miminko stále pláče,

do kapsy ho dá a skáče.

Ten australský skokan,

jmenuje se ..... (KLOKAN)

Pro svou hřívu stal se král,

každý se ho totiž bál.

Tak hlasitý strašný řev,

umí totiž jenom..... (LEV)

Silná kůže, samé špeky,

má rád bahno, louže, řeky.

Je to tuze tlustý hoch.

Ptáte se kdo? Přece... (HROCH)

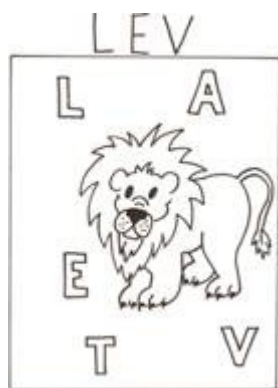
Pohybové hry:

- chůze přes lávku nad propastí v džungli – různé druhy kroků
- „Vzácná voda“ - nošení břemene na hlavě jako domorodé ženy, když jdou pro vodu (rovnováha)
- „Na Sfingu“ - jeden je Sfinga tváří se důstojně a nesmí se pohnout a ostatní se jej snaží rozptýlit (šklebením, vtípkováním, šaškováním apod.) tak, aby Sfinga ztratila svůj důstojný výraz

- „Opičí dráha“ - různé překážky (žebřiny, prolézačky, tunely apod.)
- „Na šimpaze“ - pohybová hra na orientaci v prostoru (pojmy dopředu x dozadu, vpravo x vlevo, dovnitř x ven)
- „Lovec Pampaliny“ - obdoba míčové hry Na jelena
- „Měření úlovku“ - honička a pak poměrování honěné ho děcka/zebry pomocí čáry na zemi – měření metrem – jak velkou zebrou ulovil lev/dítě honič
- jógové rozcvičky s využitím ásán na zvířecí téma (Lev, velbloud, ryba, čáp....atd.)

Didaktické hry:

- zvuky Afriky – různé zvukové hry na poznávání zvířat nebo afrických hudebních nástrojů, jazyků
- „Bubny“ - zahraj rytmus podle ukázky
- „Lidé Afriky“ - práce s kartičkami, encyklopedii, dokument.filmy
- „Africké domy“ - geometrické tvary, stavba domečku z kostek (možno i jiný materiál dle možností) na různých půdorysech (na kruhu, na obdélníků, na čtverci)
- „Africký tanec“ - taneční improvizace na africkou hudbu
- „Pyramida“ - postav z kostek pyramidu (individuální aktivita)

- nalézt písmena dle vzoru

„Svět zvířat“ - instalace různých životních prostředí zvířat Př. Poušť pro velblouda, džungle pro gorilu, moře pro žraloka

- třídění zvířat - kdo do řady nepatří? Kam patří?

- „Kdo žije v Africe“ – kimova paměťová hra s modely zvířat
- „Slon je velký, myš je malá“ - posuzování zvířat podle velikosti (pojmy malý, velký, vysoký, nízký, dále též 2. a 3. stupeň Přídav. jmen)
- „Jaký je můj kožíšek“ - zraková a později i hmatová hra na přiřazování povrchů srsti ke správným zvířatům
- „Sloni žijí v Africe, klokan u protinožců“ - přiřazování zvířat na správný světadíl
- „Sežere to a bude to“ - potravní řetězec – zebra žere trávu – lev žere zebrou
- „Cesta kolem světa“ - třídění dopravních prostředků
- „Na barevná auta“ - didaktická hra v pohybu na poznávání barev (postřeh na vnímání barev zrakem i sluchem)

- „Dopravní puzzle“ - skládání rozstříhaných obrázků dopravních prostředků

- „Dopravní značky“ - poznávání dopravních značek, dramatizované zážitkové hry ve skupině „Na dopravu“

Další aktivity: Výlet do ZOO Plzeň nebo do Domažlic na model železnice, slavnost „Pasování na školáky“ - rozloučení s našimi absolventy :-), hry s pískem

Pokusy:

„Voda – zdroj života“ - výroba vody pomocí destilace (vlhký písek v lavoru, uprostřed miska, překryto igelitem s vloženým kamínkem, voda, která se odpaří ze vlhké půdy se sráží na igelu a odkapává do misky :-)

„Bezpečnostní pásy“ - pokus s vajíčkem (co se stane s tělem člověka, když při dopravní nehodě nebude připoután)

Grafomotorika - jednotážky

Výtvarné aktivity- motivy k výběru: Výroba zvířete z papíru, vlny a kolíků na prádlo, Kresba mastným pastelem druhé poloviny obrazu exotického zvířete, výroba bubnu, africké slunce – artefietika (malba rukama při poslechu africké hudby), model dopravního prostředku dle vl.výběru. Tkaní koberečku – jako to dělají ženy např. V Maroku :-)

Plán dosažených výstupních kompetencí:

- dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci v prostředí
- dítě zvládá různé druhy kroků a skoků , je obratné
- chápe pojmy usnadňující mu orientaci v prostředí (dopředu x dozadu, vlevo x vpravo ap.)
- má dobrou fyzickou zdatnost, zlepšilo svoje rovnovážné dovednosti, umí překonat strach z výšky
- dítě si obohatilo slovní zásobu o nové výrazy z biologie
- dítě má základní zeměpisné znalosti do Zemi - umí najít na mapě všechny světadíly a pojmenuje je
- chápe envirometální skutečnosti a vztahy (potravní řetězec, ekosystémy, důležitost vody, ochrana přírody)
- ve výtvarných činnostech se dítě dokáže spoléhat samo na své tvůrčí schopnosti
- má pozitivní vztah k učení něčeho nového – umět si vyhledávat informace (zdrojem jsou knihy, internet, odborníci)
- rozvíjí dále své jazykové a komunikační dovednosti
- zpřesnilo své smysly (zejména sluchové, hmatové a zrakové vnímání)

EVALUACE

1) Hodnocení směrem od dětí k nabízené činnosti (zpětná vazba), sebehodnocení (autoevaluace dětí) – při závěru hodiny pomocí „hlasovacího zařízení“ nebo rozhovorů

2) Hodnocení pokroků ve vývoji dětí

3) Autoevaluace

4) Evaluace našeho předškolního vzdělávání

1) Hodnocení směrem od dětí k nabízené činnosti a autoevaluace dětí

Vhodně kladenými otázkami zjišťujeme, jak se dětem líbil nabízený program, co si pamatují, co je zaujalo. Vedeme s dětmi dialog. Je možné také děti motivovat k výtvarnému ztvárnění toho, co je zaujalo, co se jim líbilo nebo naopak co se jim nelíbilo a bylo jim nepříjemné. Z výsledků vyvodíme důsledky – upravíme program, změním např. formu komunikace, lépe motivujeme apod.

Vedeme děti k tomu, aby si dobře uvědomovaly samy sebe. Aby postupně dokázaly posoudit v čem jsou šikovné a v čem méně (co je baví a co ne), aby toto dokázaly pojmenovat. Nejlepším prostředkem se nám osvědčily různé didaktické, námětové a pohybové hry – po kterých následuje diskuse, rozhovory o pocitech, prožitcích, o tom jak jsem si to užil, jak jsem uspěl ☺.

2) Hodnocení pokroků dětí

Jedná se v podstatě o pedagogickou diagnostiku, tj. hodnocení individuálních výsledků dětí. Tuto provádíme především pozorováním, testováním (např. kresba, pracovní listy) rozhovorem. Dítě v jeho vývoji sledujeme, od začátku školního roku provádíme záznamy o dosažených kompetencích do k tomu určeného sešitu. Jednou za půl roku výsledky shrneme v krátkém slovním komentáři. Na základě zjištěných poznatků dále s dítětem pracujeme, konzultujeme s rodiči, popř. doporučujeme odbornou péči (PPP, pediatr, logoped apod.). Dále provádíme týdenní evaluaci, zaznamenáváme do týdenního plánu, kde shrneme dosažené výstupy.

3) Autoevaluace pedagogů

Každý pedagog se zodpovědně připravuje na svoji ped. činnost. Také se neustále sebevzdělává, především samostudiem a návštěvou odborných kurzů. V naší MŠ máme zavedenou praxi, že si pedagog na konci týdne shrne, co s dětmi dělal, zažil a vyhodnotí, co se povedlo a co ne a vyvodí z toho pro svoji další práci závěry. Autoevaluaci provádíme také na pedagogických radách a zjištěné výsledky zapisujeme do zápisu z porady.

4) Dále provádíme týdenní evaluaci zaznamenáváme do týdenního plánu vzdělání, kde shrneme dosažené výstupy (dále úspěchy či neúspěchy)

1) Evaluace předškolního vzdělávání v naší MŠ

Souhrnně lze říci, že se jedná o soubor všech výše zmíněných evaluačních metod. Další metody evaluace, které používáme k tomu, abychom byli schopni naši práci dobře hodnotit, patří ještě neodmyslitelně také diskuse s rodiči – cílené dotazování zejména na třídních schůzkách o tom, jak se jim naše práce líbí, také nám rodiče jsou schopni sdělit stav věcí z jiného úhlu, kteréhožto pohledu si vážíme. V letošním školním roce také poprvé vyzkoušíme dotazníky pro rodiče.

K evaluačním prostředkům dále patří hospitace u pedagogických pracovníků.

Neopomíjíme také užitečnost kontrol ČŠI, OÚ a dalších úřadů – neboť nám mohou pomoci odhalit některé nedostatky (Více očí, více vidí. Víc hlav, více rozumu). Nebráníme postřehům a radám od těchto institucí a považujeme je za užitečné.

Mateřská škola Dlažov, příspěvková organizace, okr. Klatovy
Dlažov 60, 340 21 Janovice nad Úhlavou
Kontakty: web: www.msdlazov.cz, E-mail: msdlazov@seznam.cz, Tel: 604757071
